

Totální náhrada kolena

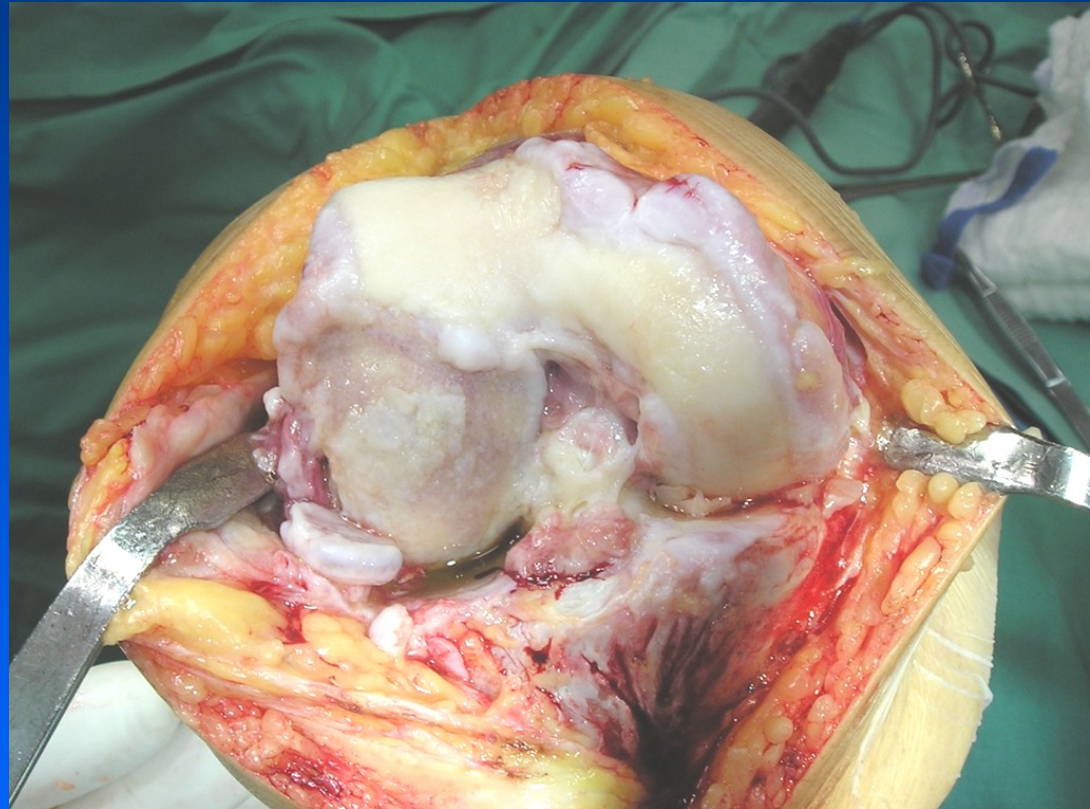
J. Emmer
Z. Rozkydal

Indikace k totální náhradě kolena

Bolestivý stav, který nereaguje na konzervativní léčbu

Již nejsou indikovány zachovné operace kolena

Snížený životní komfort

Indikace

Osteoartróza

- primární

- sekundární

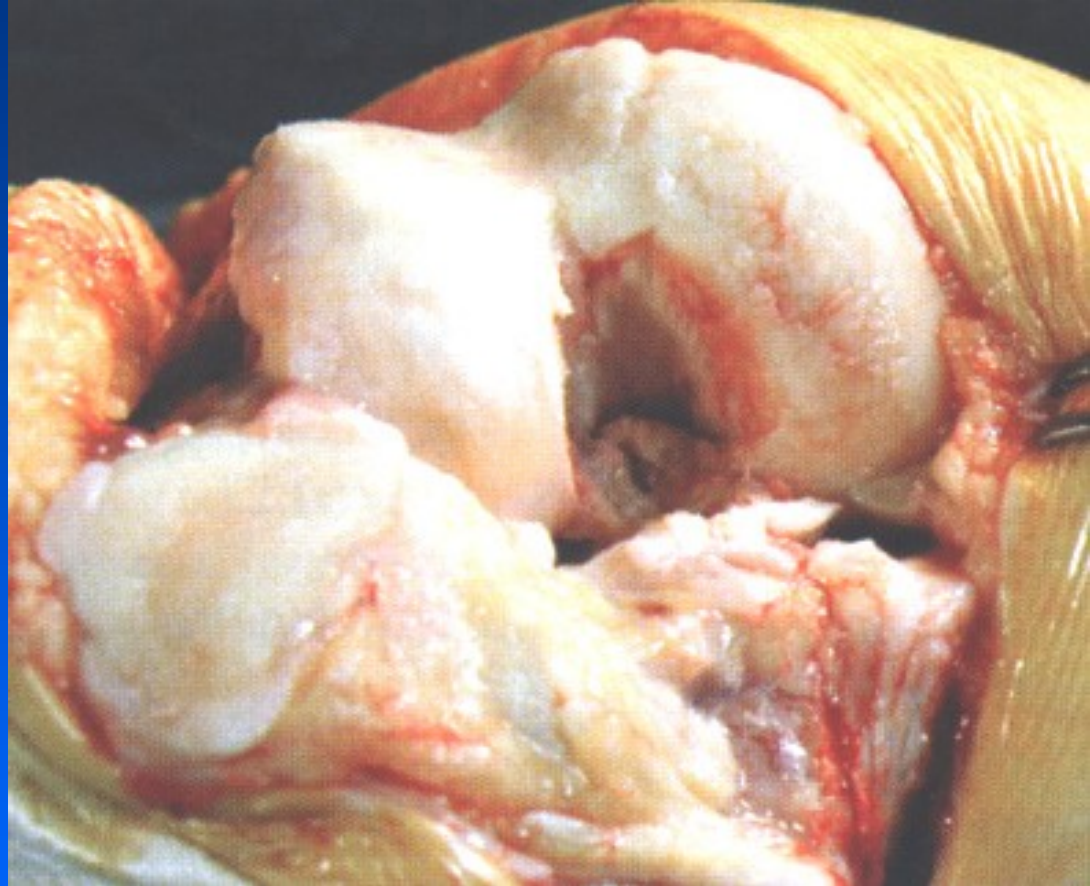
Aseptická nekróza kondylu

Revmatoidní arthritida

Psoriatická arthropatie

Tumory

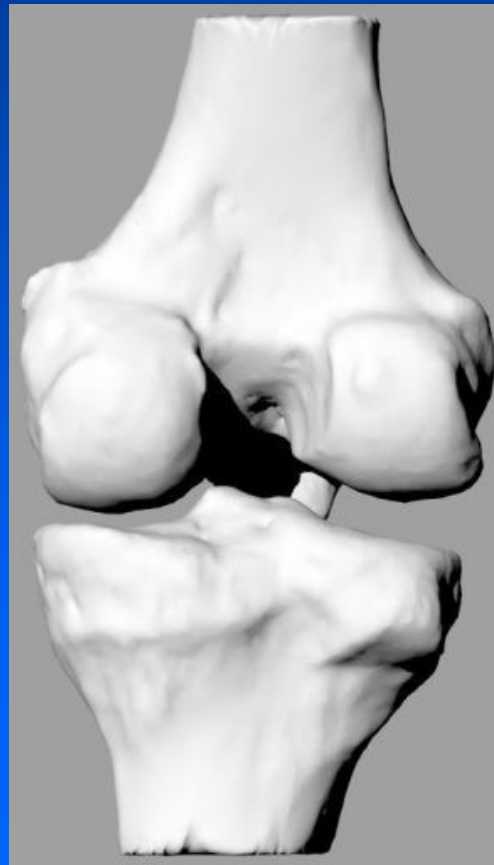
Haemofilická arthropatie

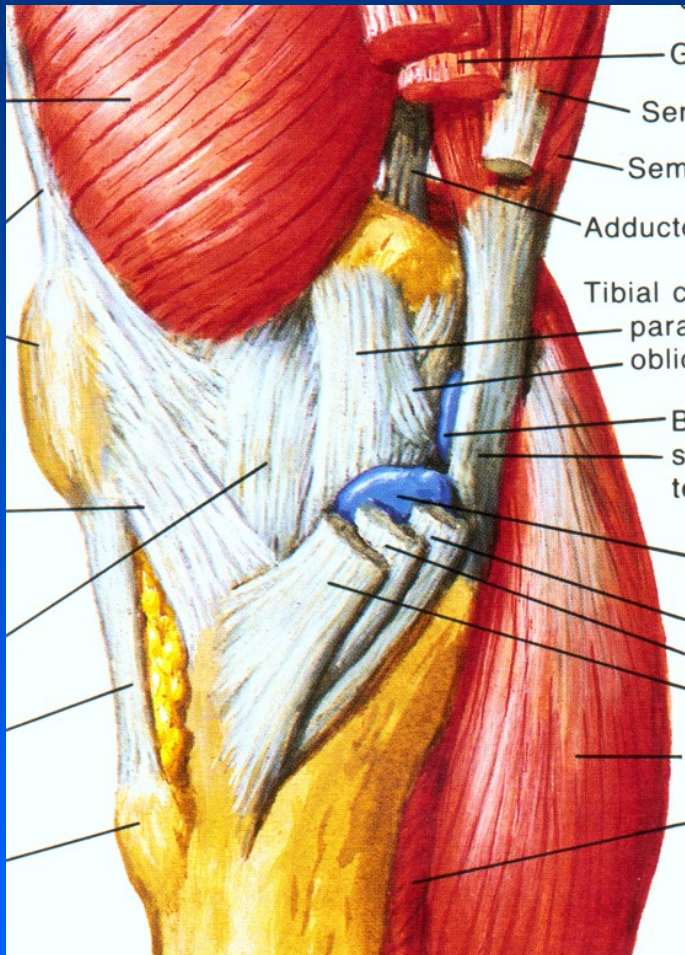
KontraIndikace k TKA

- Špatný celkový stav pacienta (ASA IV)
- Aktivní infekt
- Závažná komorbidita se špatnou prognózou
- Nedostatečná perfuze DK
- Neurogenní artropatie
- Morbidní obezita
- Těžká malcompliance

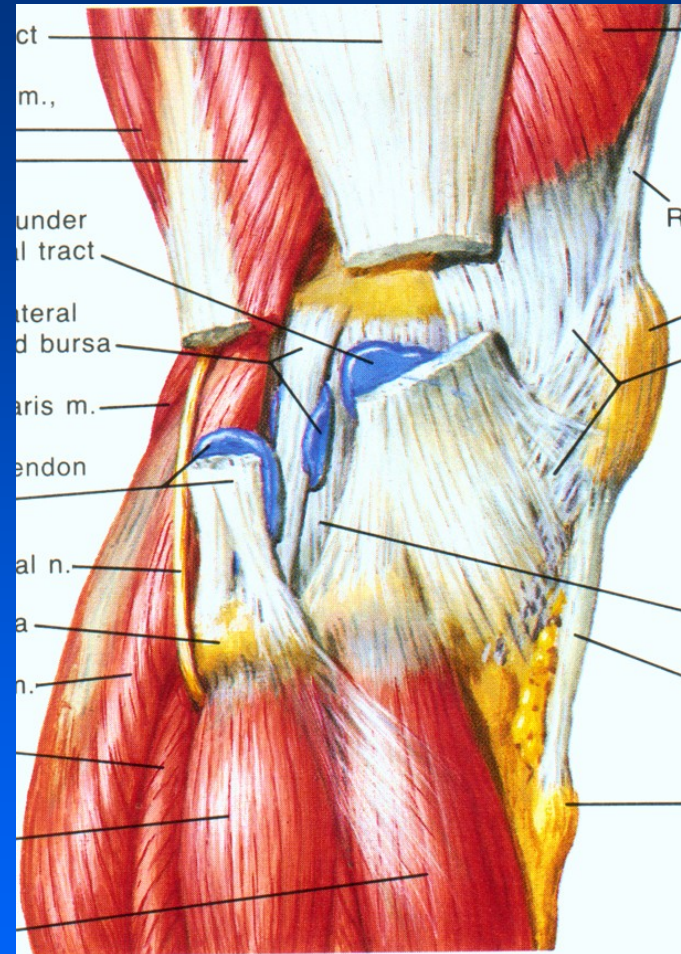
Kostní struktury

Stabilita kloubu

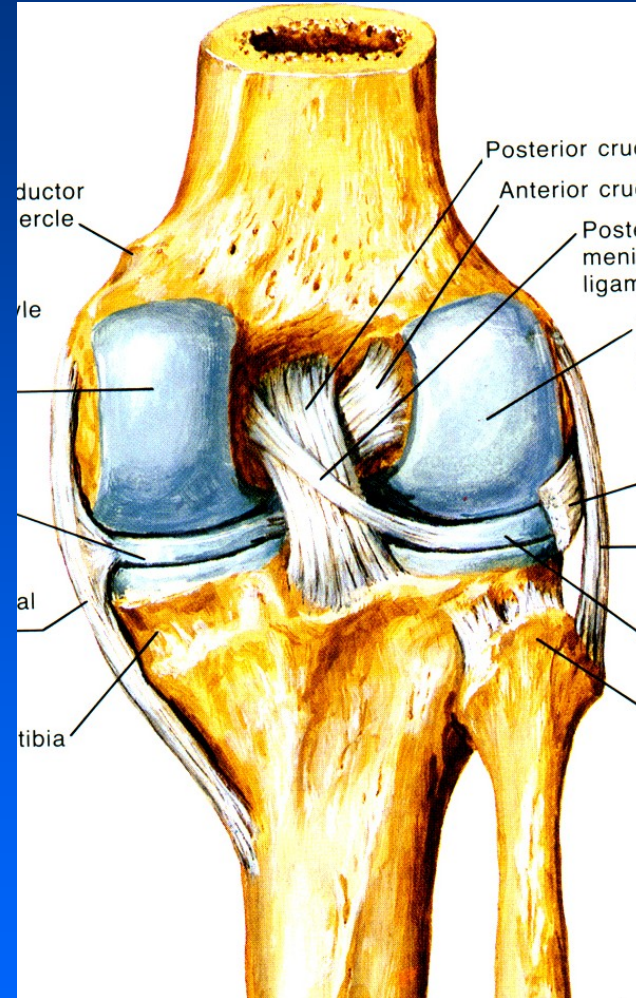
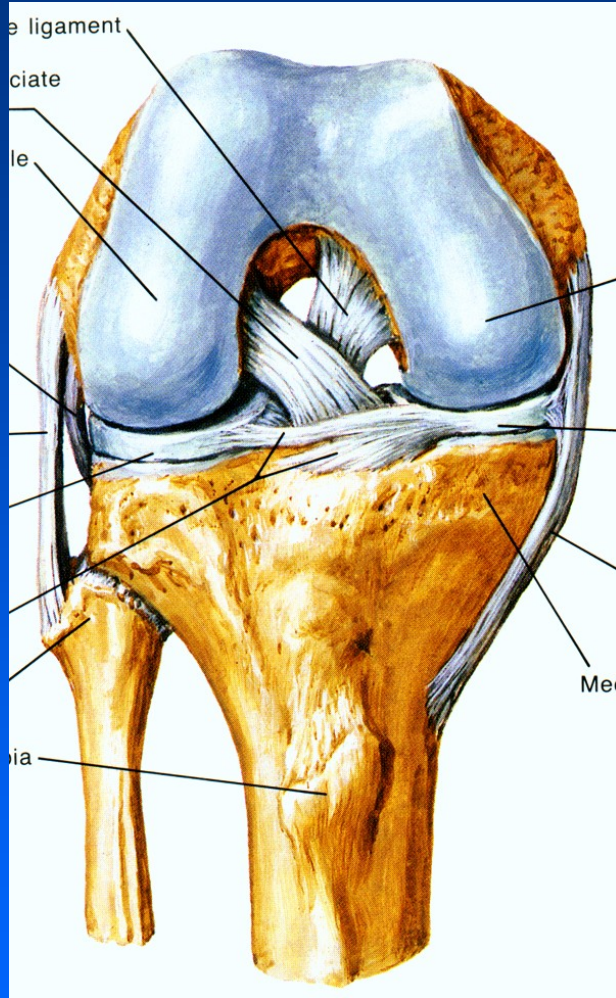

Mediální strana

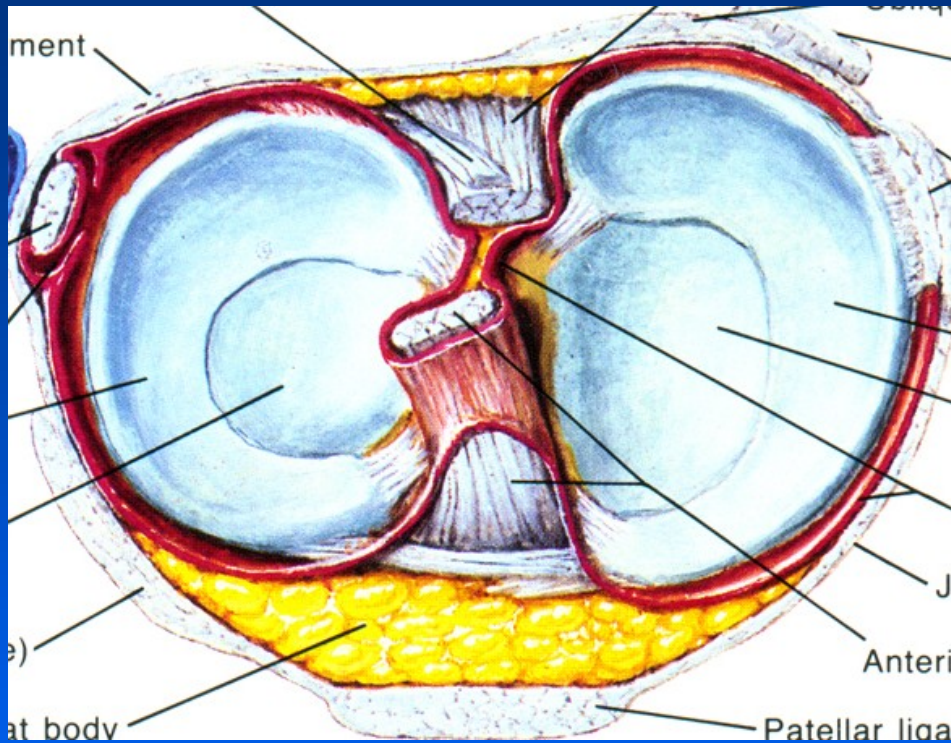
Lateralní strana

Stabilita kolena

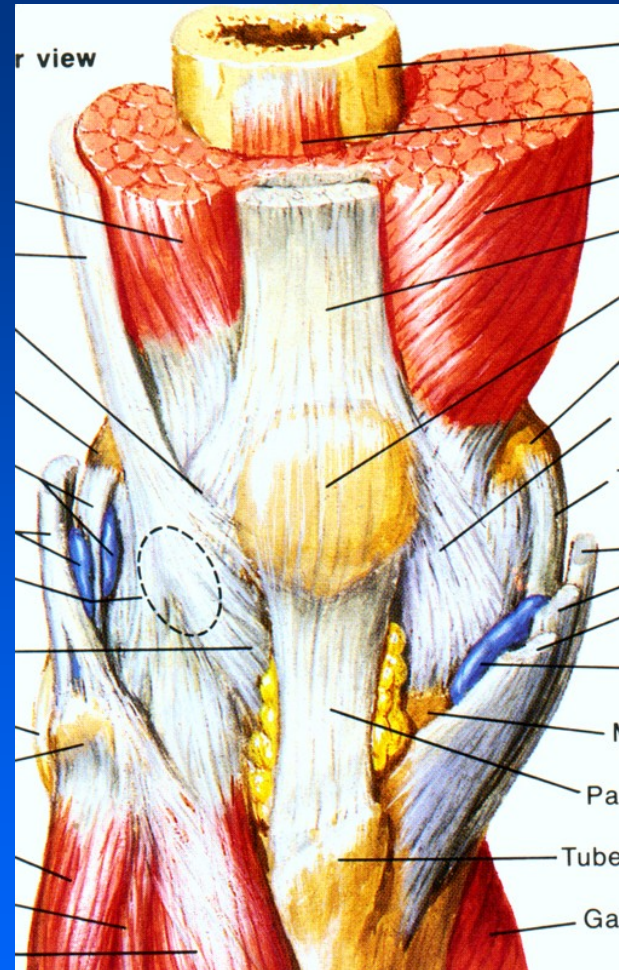

Zkřížené vazy

Stabilita kolena

Menisky

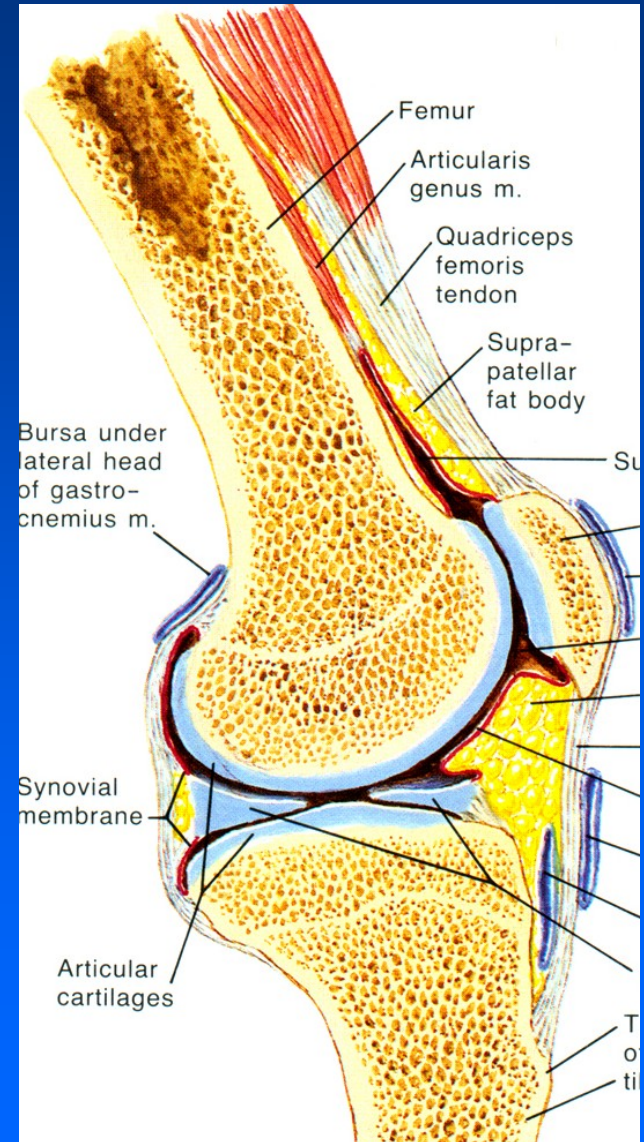

Přední část kolena

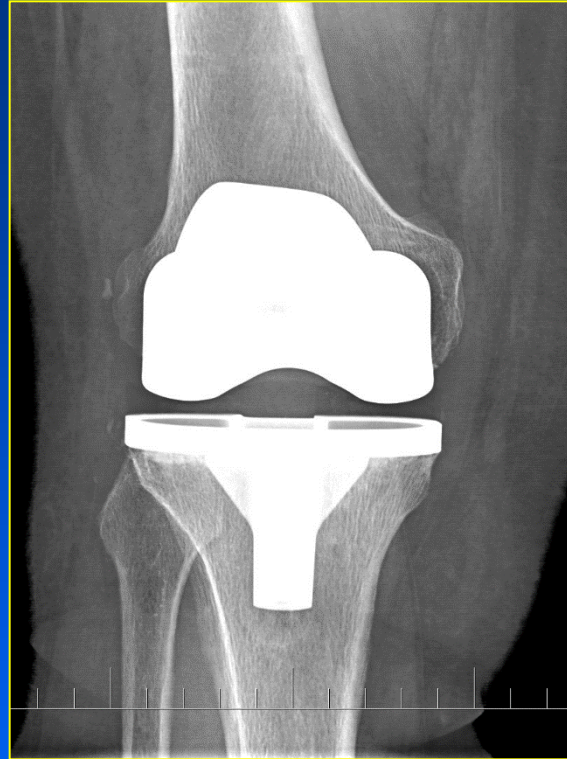
Pohyby v koleni

Level	Movement
Sagittal	flexion/extension rolling gliding
Transversal	ext./ internal rotation
Frontal	adduction /abduction

Totální náhrada kolena

- Cementované
- Hybridní
- Necementované

TKA podle fixace

- Cementovaná
  - Nejčastější
  - Dobré výsledky
  - Cena

TKA podle fixace

- Hybridní

TKA podle fixace

- Necementovaná
  - Dobré výsledky
  - Mladí pacienti
  - U alergie na kostní cement
  - Cena?

Materiály

- Tibiální komponenta
  - Slitiny titanu
  - PE plateau
    - UHMWPE - Ultra high molecular weight polyetylen
  - zlatý standard, dobrý poměr modul pružnosti x otěr

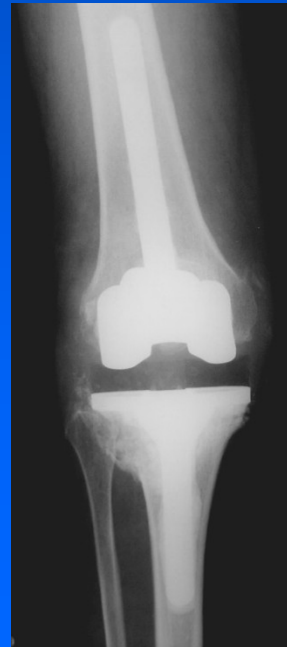
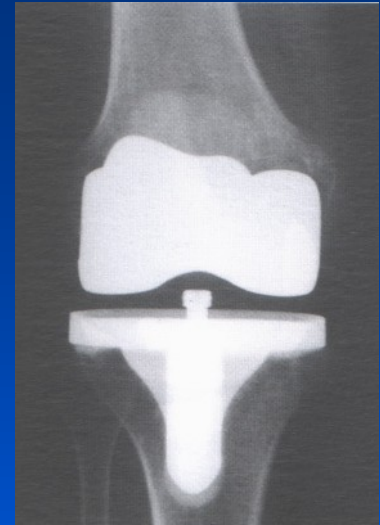
Materiály

- Femorální komponenta
  - Slitiny (Co, Cr, Ni, Ti)
  - Alergie na kovy- keramika
  - Vícevrstevný (ZrN coated)

Totální náhrada kolena

- Unikondylární
- Kondylární
  - zachování PCL
  - náhrada PCL
- Kondylární s dříky
- Šarnýrový
- Tumorózní

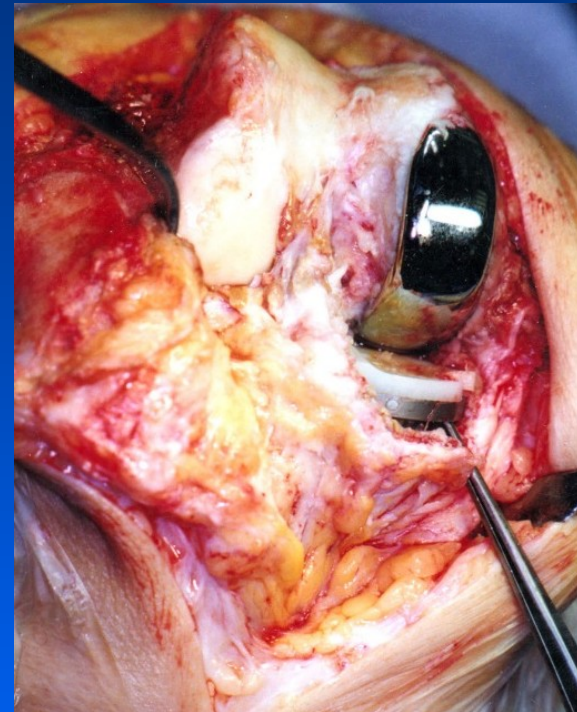
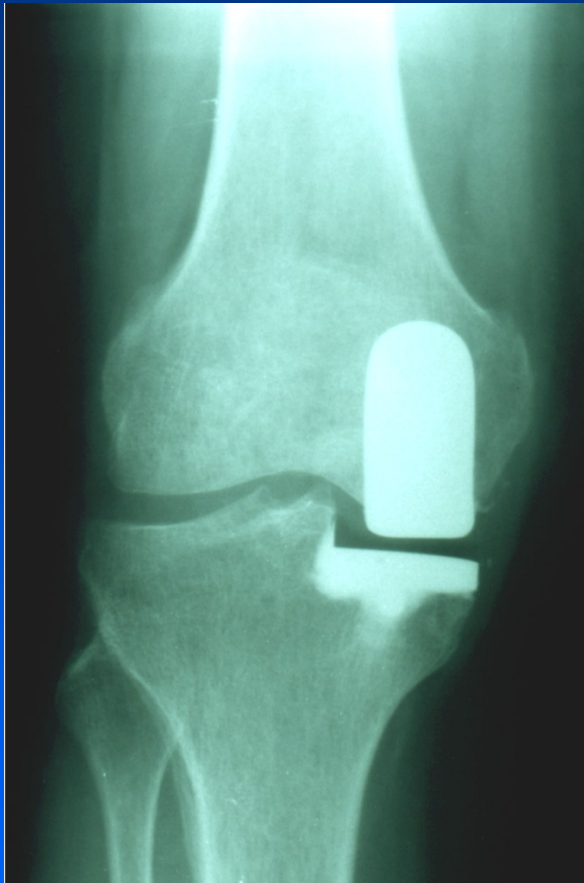

UKR – Unikompartmentální náhrada KK

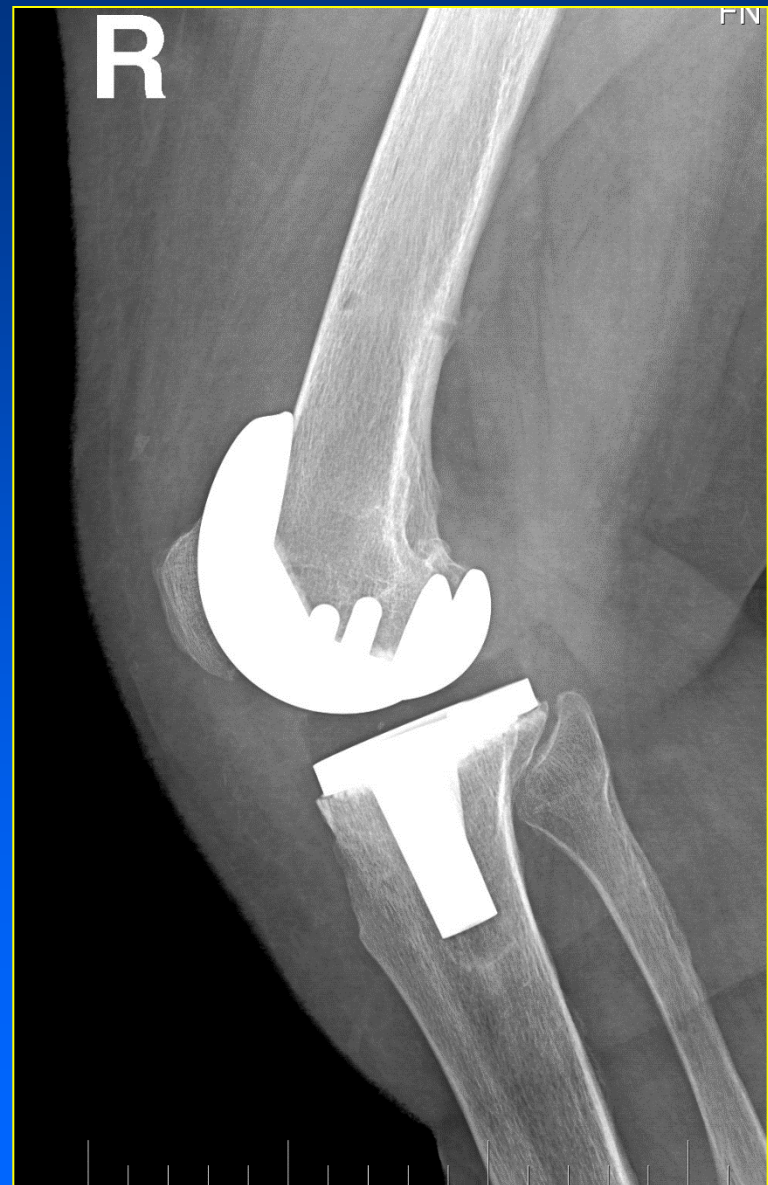
- Náhrada (většinou) mediálního kompartmentu
- Indikace:
  - Izolované postižení jednoho (med) kompartmentu
  - Intaktní ACL a LCM
  - Varozita/valgozita do 10°
  - Deficit extenze do 5° flexe nad 120°
  - Klinicky asymptomatický FP kompartment
- Výhody
  - Lepší rozsah pohybu
  - Propriocepce
  - Fyziol. pohyb
  - Možnost konverze na TKA

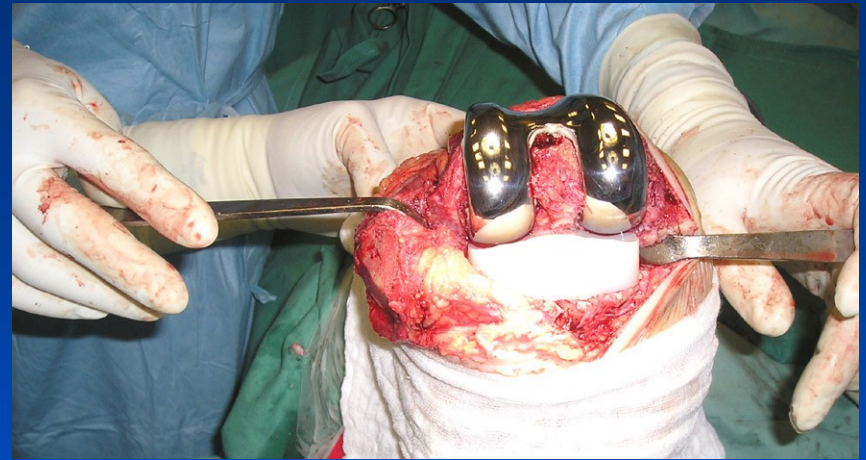
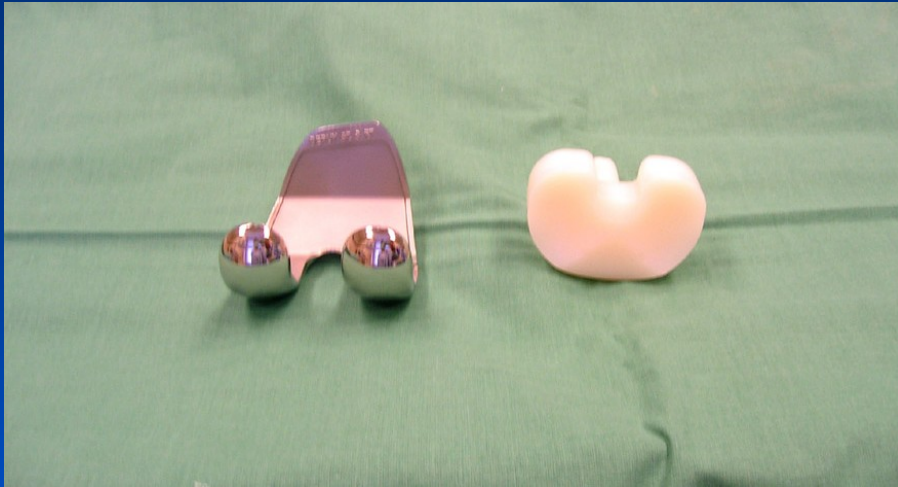
Unikondylární náhrada

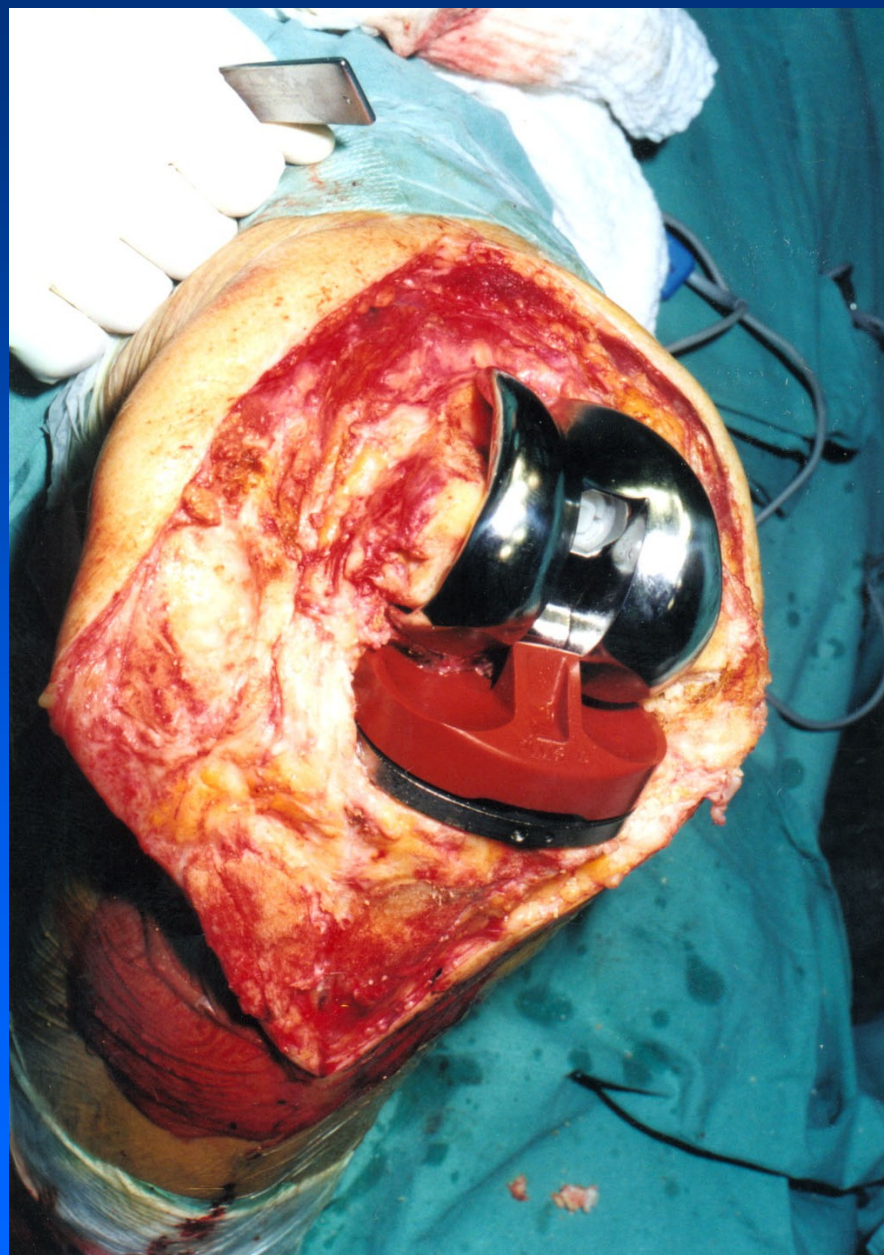
Kondylární náhrada – zachování PCL

TP kolena – all poly varianta

Kondylární TEP kolena – náhrada PCL

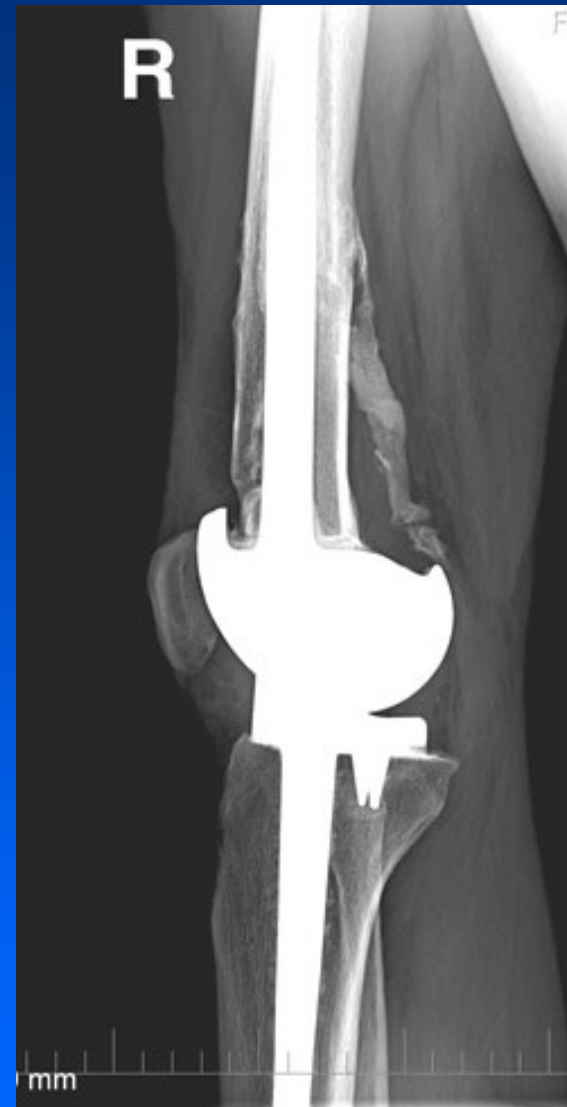

Tu - TKA

- Indiv. implantáty
- Horší funkční výsledek
- Vyšší procento komplikací

Tumorózní TP kolena

Kompozitní TKA

Speciální TKA dříky, augmenty

- Špatná kvalita kosti
- Kostní defekty s nutností přemostění
- Posttraumatická OA
- Revize

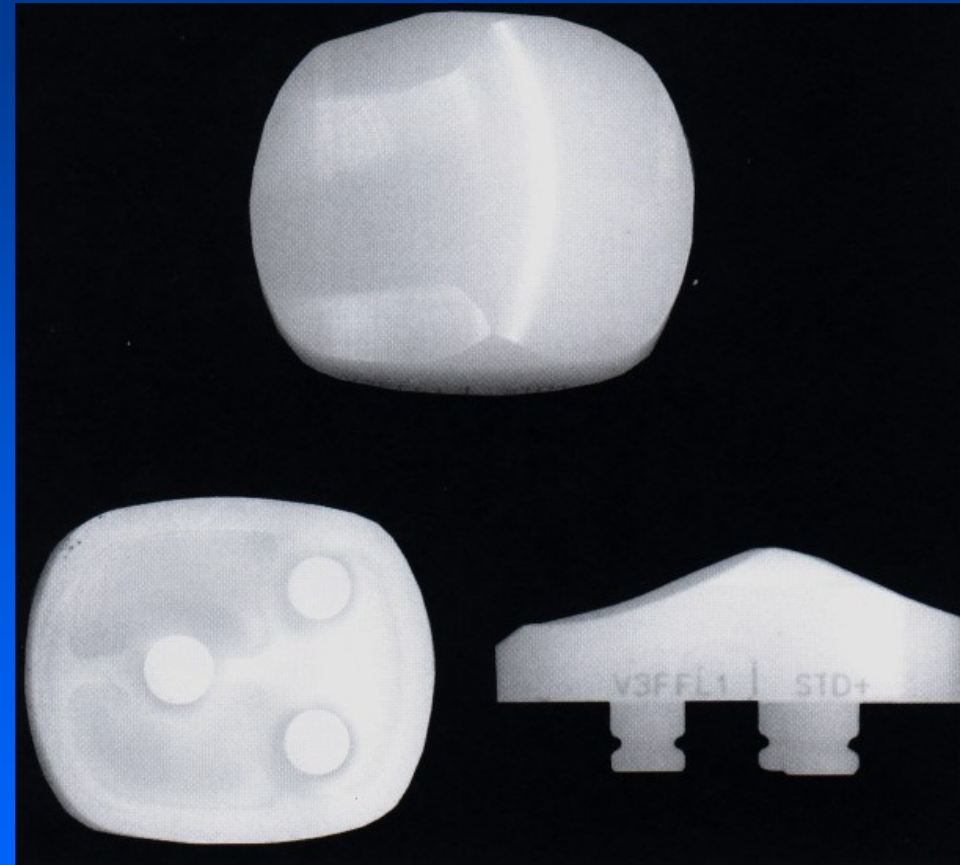

Kondylární náhrada s dřívky

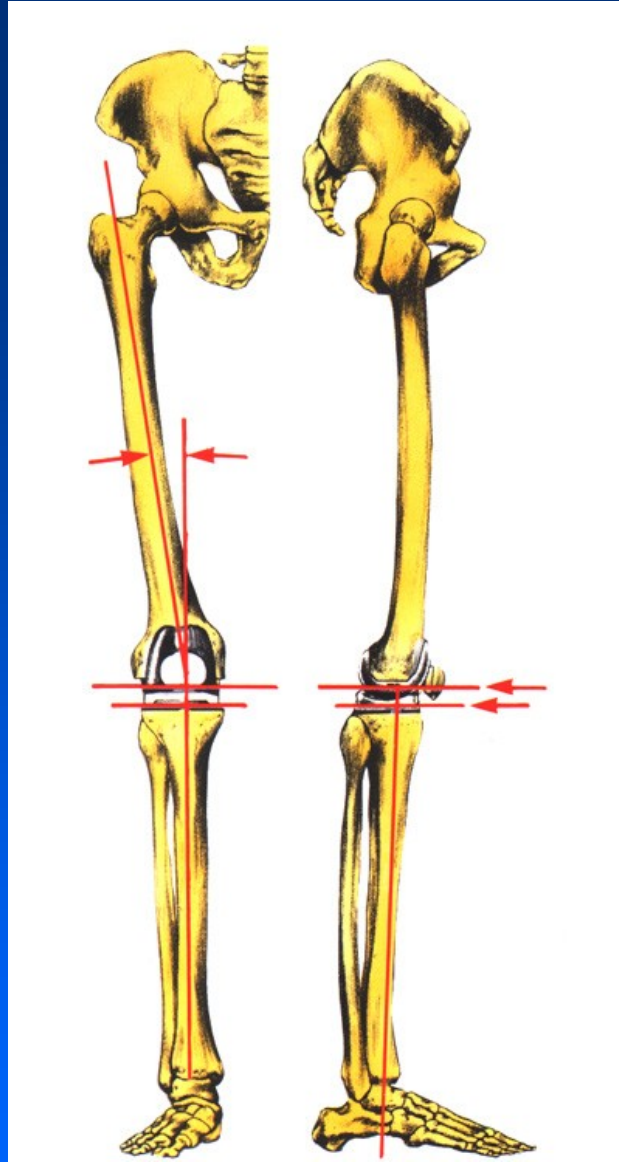
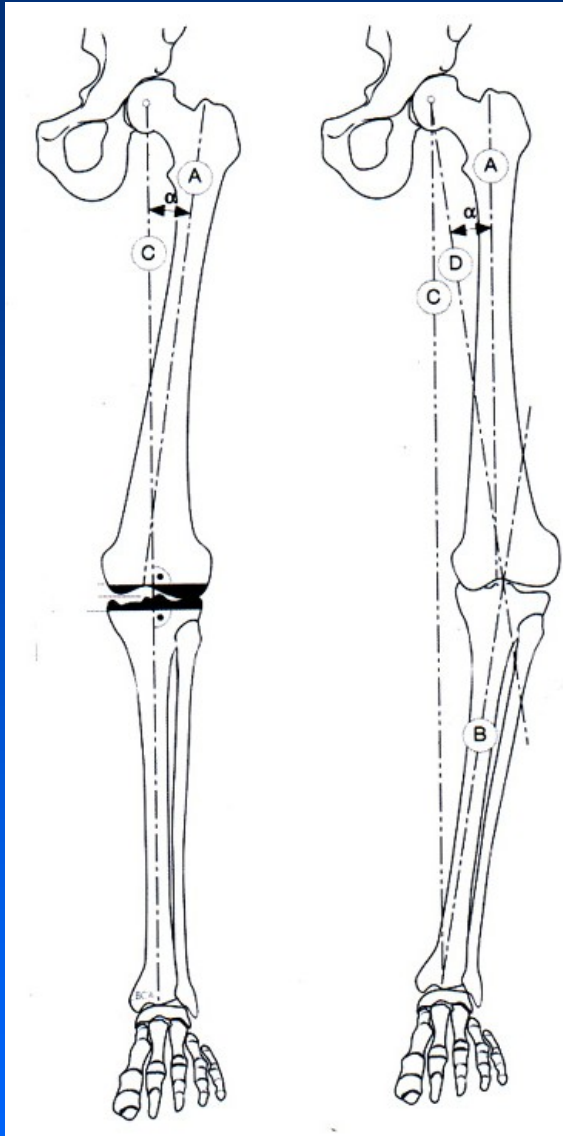

Náhrada pately

Ošetření pately bez náhrady - odstranění osteofytů

Mechanická osa DK

Anatomická osa DK

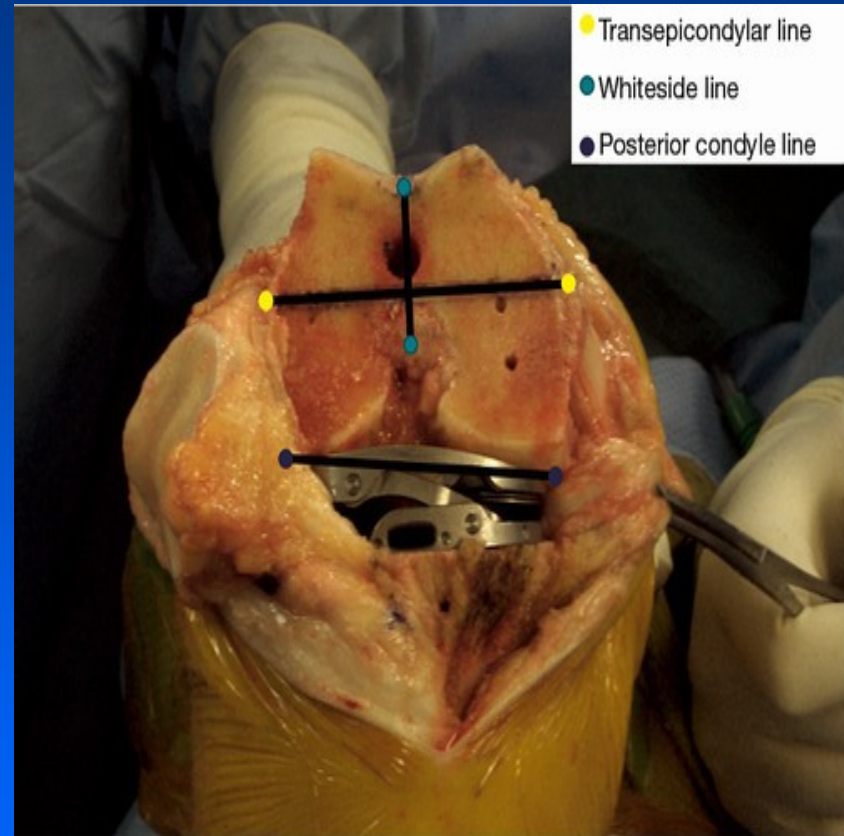
RTG snímek ve stoje

Operační technika

- Tibia first
X
- Femur first
X
- Extension gap technique

Operační technika

- Mediální parapatellární přístup
- Přístup midvastus nebo subvastus
- Parc. resekce Hoffova tělesa
- Everze a ošetření patelly
- (denervace + cheilectomie x parc. resekce x implantace náhrady patelly)
- Distal cut femuru dle plánování a instrumentaria
- Proximal cut tibie dle plánování a instrumentaria
- Ballancing měkkých tkání!

Operační technika

- Mediální parapatellární přístup x mid x subvastus
- Parc. resekce Hoffova tělesa
- Everze a ošetření patelly
- (denervace + cheilectomie x parc. resekce x implantace náhrady patelly)
- Distal cut femuru dle plánování a instrumentaria
- Proximal cut tibie dle plánování a instrumentaria
- Ballancing měkkých tkání!

Operační technika

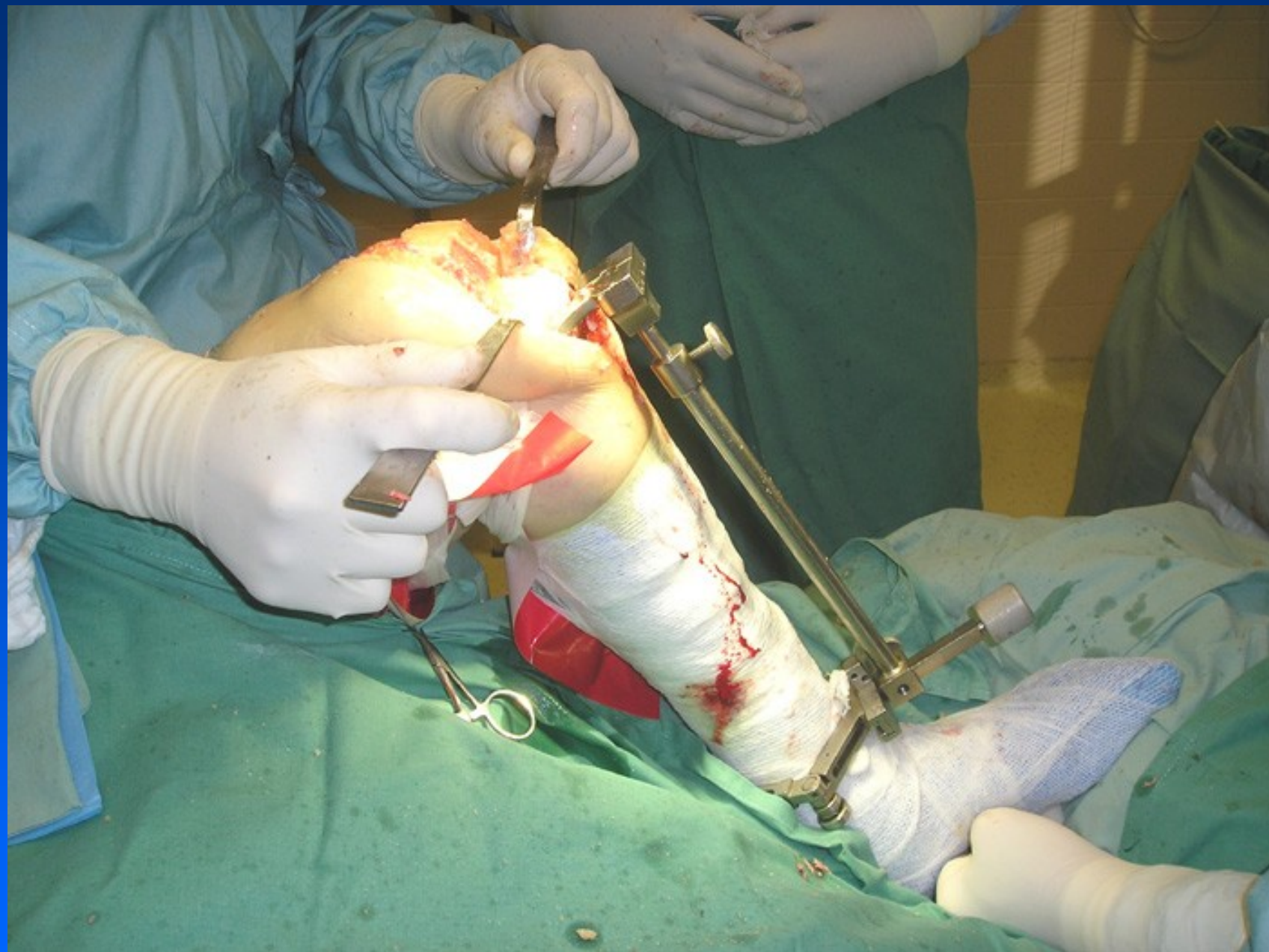
- Vyvážení flekčního a extenčního gapu
- Rotace femorální komponenty
- Resekce femuru pro femorální komponentu
- Vyzkoušení se zkušebními komponentami
- Příprava kostního lůžka pro tib. komponentu (rotace!)
- Pulzní lavage
- Zacementování originálních komponent
- Sutura po vrstvách

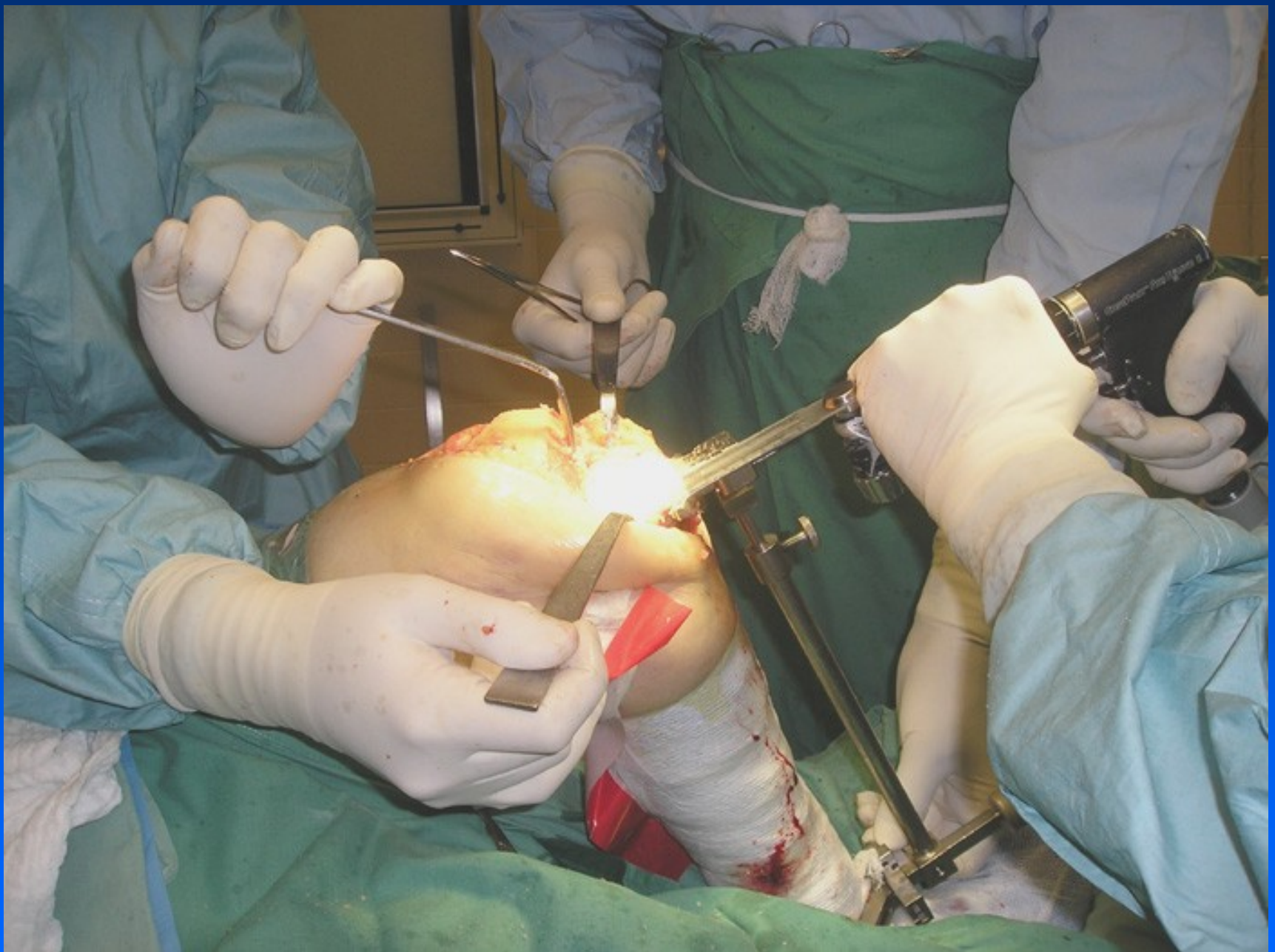
Operační technika

- Turniket- ano, ne
- Kostní cement s antibiotiky u rizikových pacientů
- Kys. tranexamová (Exacyl) k redukci krvácení, aplikace i.v., lokálně
- Pečlivé stavění krvácení během výkonu
- Antibiotika i.v. – 3 dávky á 8 hod. po výkonu
- Drény ex do 24 hodin
- Žádná punkce po operaci, pokud bude haemarhros

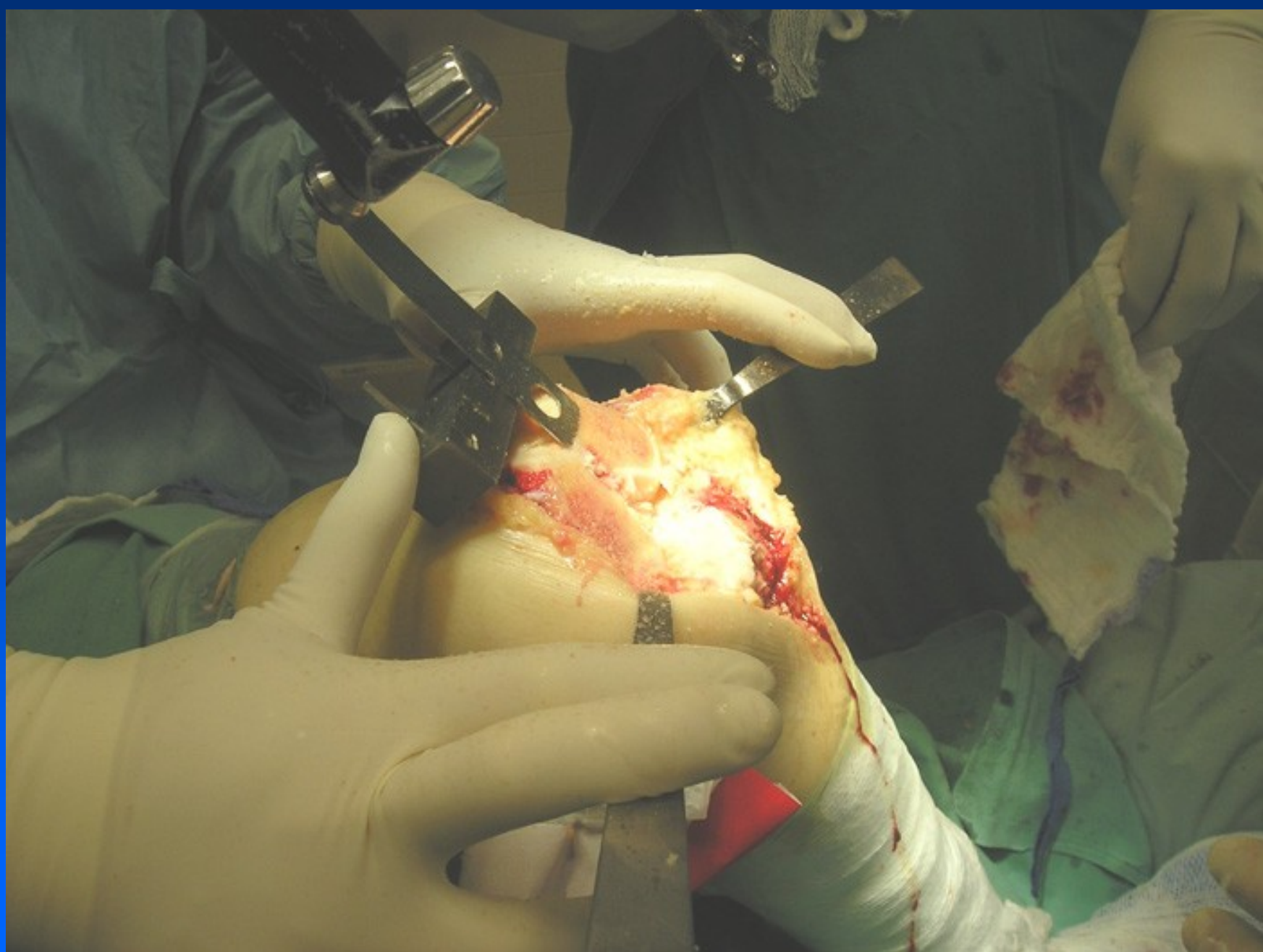
Zevní cílič osy tibie

Resekce tibie

Intramedulární cílení femuru

Resekce femuru

Pulzní laváž

Kost po pulzní laváži

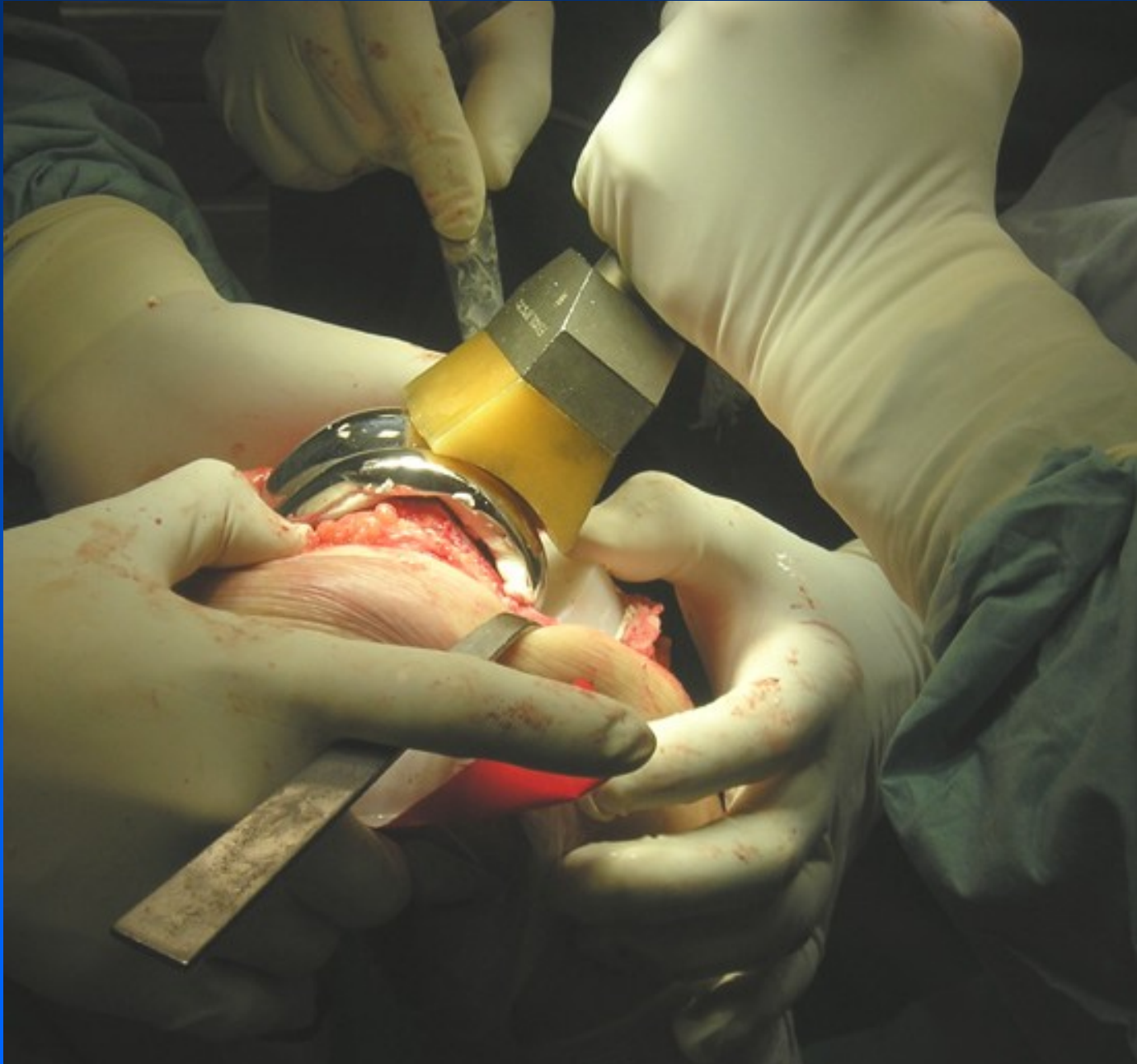

Před cementováním

Cementování tibiální komponenty all poly typ

Cementování femorální komponenty

Steh operační rány

PC navigace

3 D kamera - emituje a snímá
infračervené záření

Odrasové kuličky

Počítač

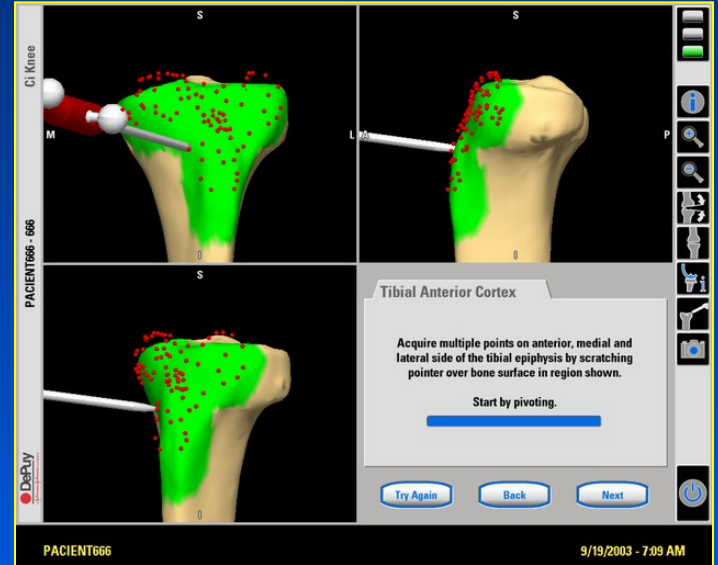
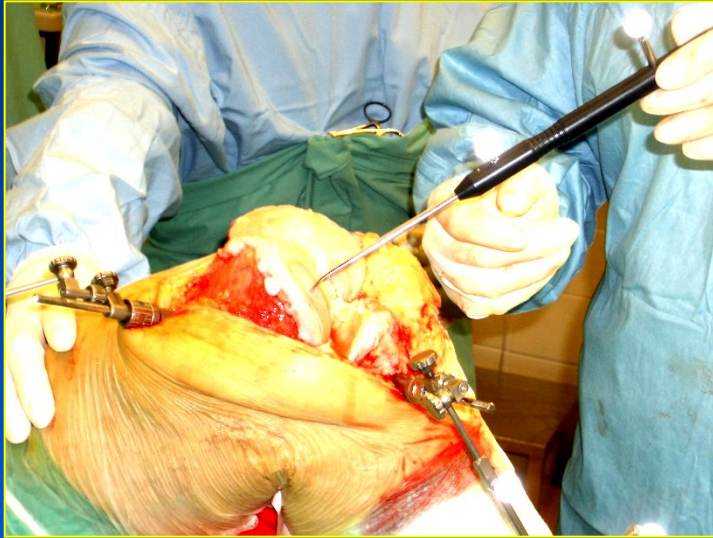

PC navigace

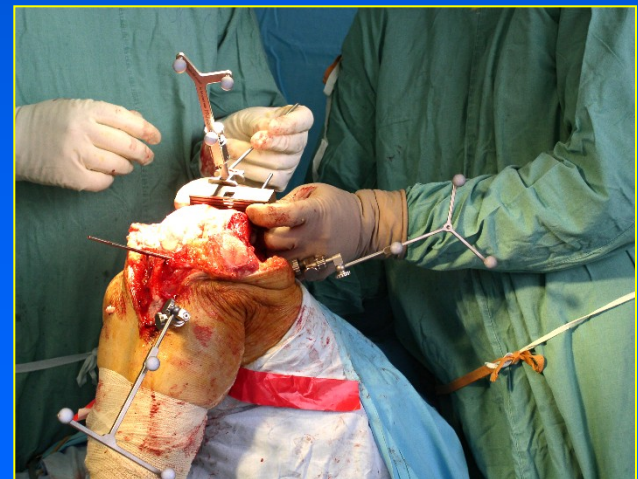
- Načtení referenčních bodů do PC
- Speciální instrumentarium
- Chirurg je veden k resekcím dle navigace
- Nutné v případech, kdy nelze použít nitrodřevové cílení

PC model

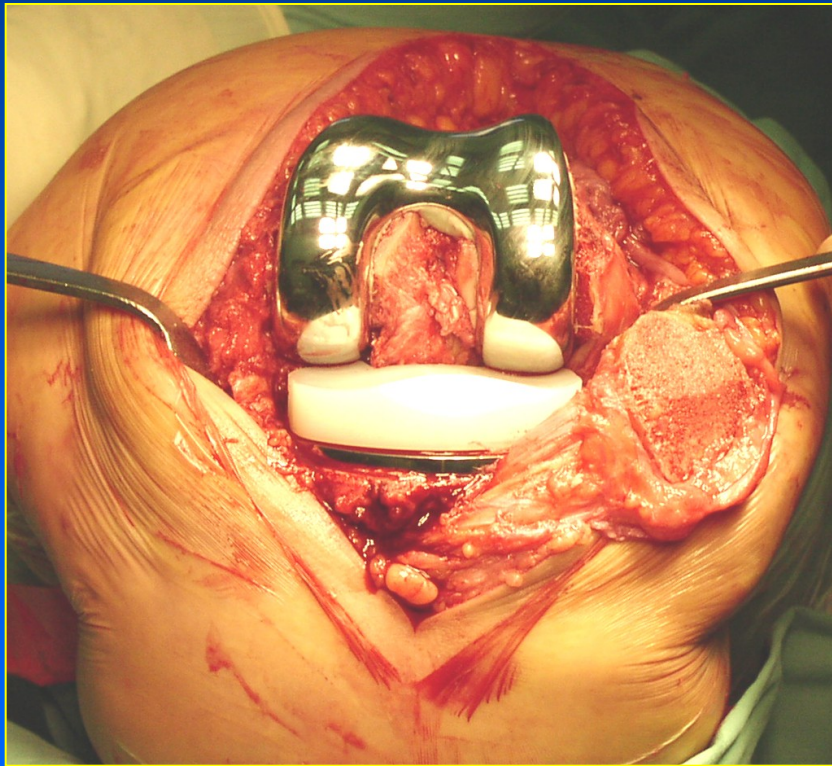

resekce

Implantace originálních komponent

Patient matched instrumentation

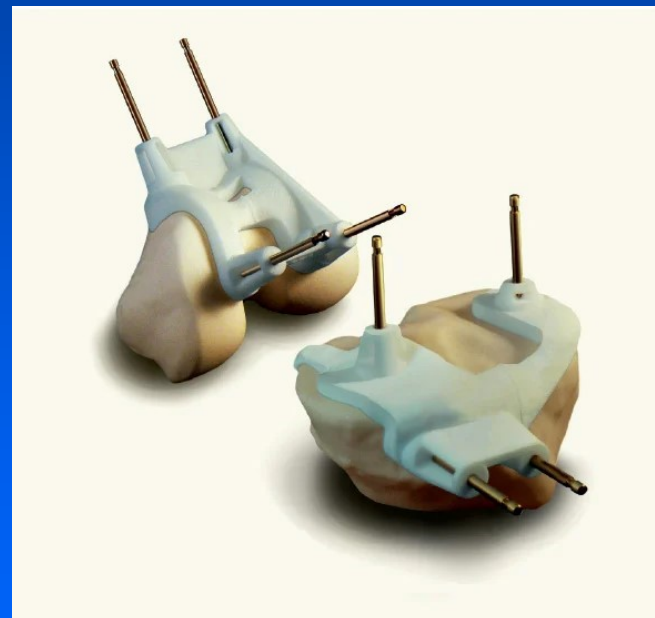
MRI a rtg – vytvoření řezacích bloků dle pacienta

Optimální mechanické a osově vyrovnaní

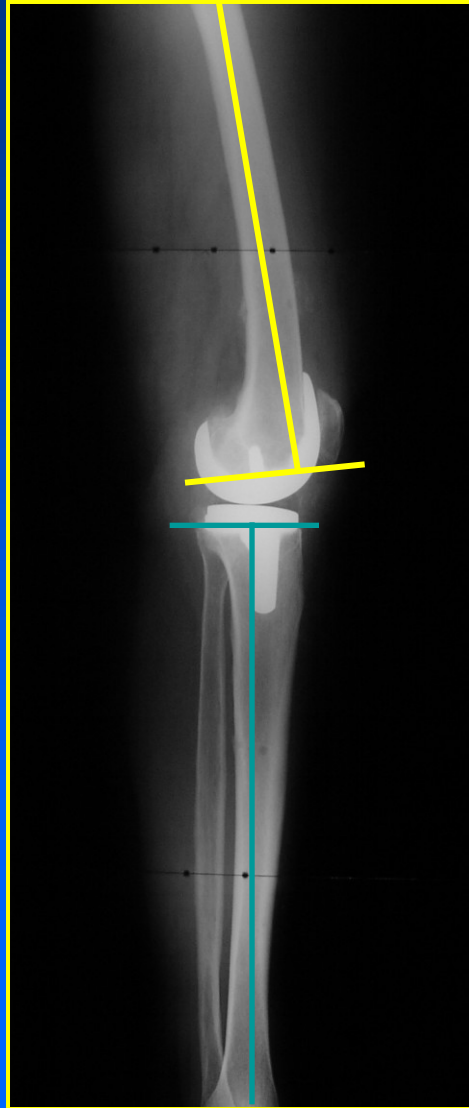
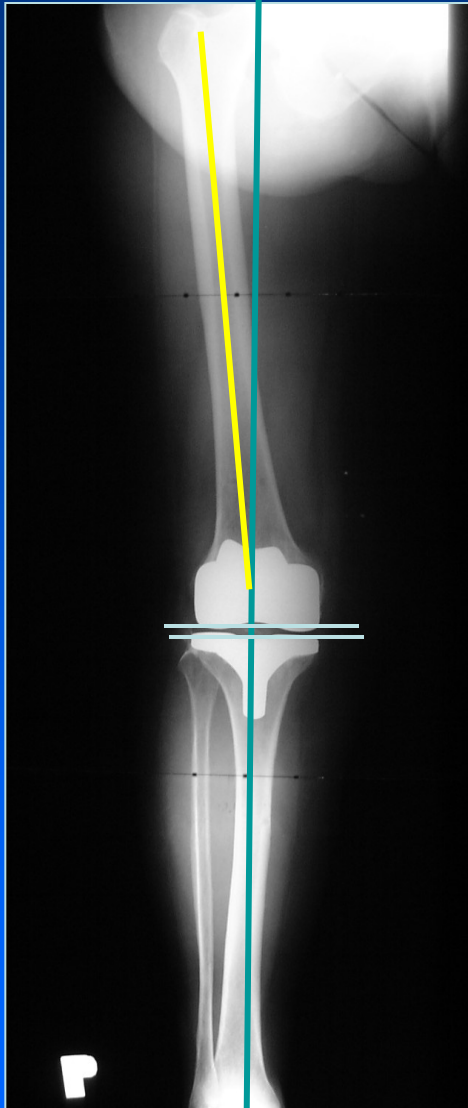
Méně operačních kroků stran
určování velikosti a usazení řezacích bloků

Kratší doba výkonu

Předoperační plán

Osy kolena

Ideální TFA 6° valgus

Sklon tibiální
komponenty
ve F a S rovině

Sklon femorální
komponenty
ve F a S rovině

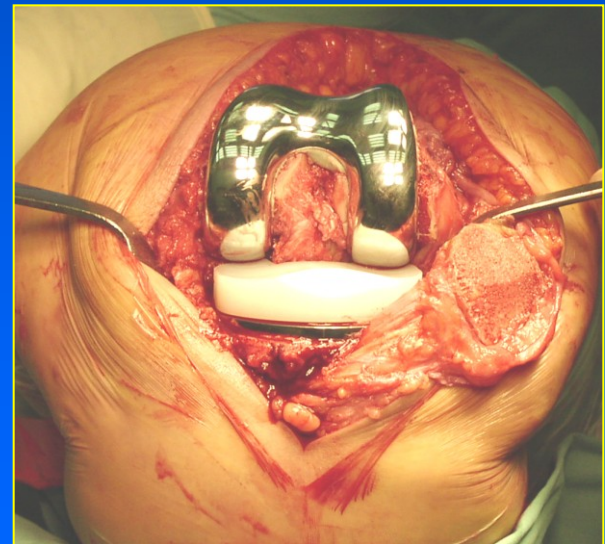
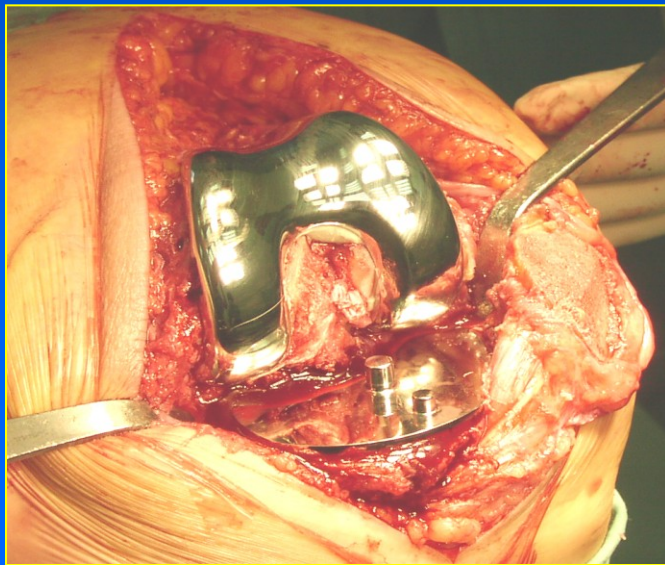
Paralelita kloubních
ploch

Důležité

Korektní uložení komponent

Korektní osa

Vybalancování vazivového aparátu

Rehabilitační postup na I. ortopedické klinice

1. Den cvičení na lůžku
  2. Den, drény ex, obvaz ex, sed, vertikalizace, cvičení kolena
  3. - 5. den intenzivní cvičení kolena (ev. motodlaha)
  6. den překládání na lůžkové rehab. oddělení,
Stehy ex 12-14. den
- Cíl pohyb 0- 90 st do 14 -21 dnů.
Ambulantní kontrola za 6 týdnů od výkonu
Lázeňská rehabilitace do 3 měsíců od výkonu.

Plná zátěž dle hojení měkkých tkání
a dle tolerance bolesti za 6-12 týdnů

Pooperační management

- JIP, délka pobytu dle stavu (většinou jeden den)
- Hospitalizace na klinice dle stavu 5 dnů
- Vertikalizace 1. pooperační den
- Komplexní rehabilitace pod vedením terapeuta
- 6. den – transfer na lůžkovou rehabilitaci
- Lázně – indikace ZP do 3 měsíců po operaci
- Prevence TEN – 10 dní
u rizikových pac protrahovaně 6 týdnů
- Trendy: Zkracování hospitalizace (riziko nosokomiálních infekcí, ekonomika)
- Fast track physiotherapy
- Outpatient surgery?

Follow up

- Standardní protokol
- Po dimisi z RHB první kontrola operátérem za 6T s RTG
- Další za 6M
- Poté á 2 roky s RTG u standardního průběhu
- EDUKACE, EDUKACE, EDUKACE!
  - Zátěž a aktivita s TKA
  - Prevence infektu
  - Časná kontrola při suspiciu na infekt

Komplikace

- Perioperační a časná pooperační morbidita a mortalita
  - Poranění cév a nervů
  - Perioperační fraktura
  - Plicní embolie
  - Infarkt myokardu
  - Interní dekompensace
  - Rozvoj delirantních stavů

Komplikace

Aseptické uvolnění

Infekt - septické uvolnění

Nestabilita

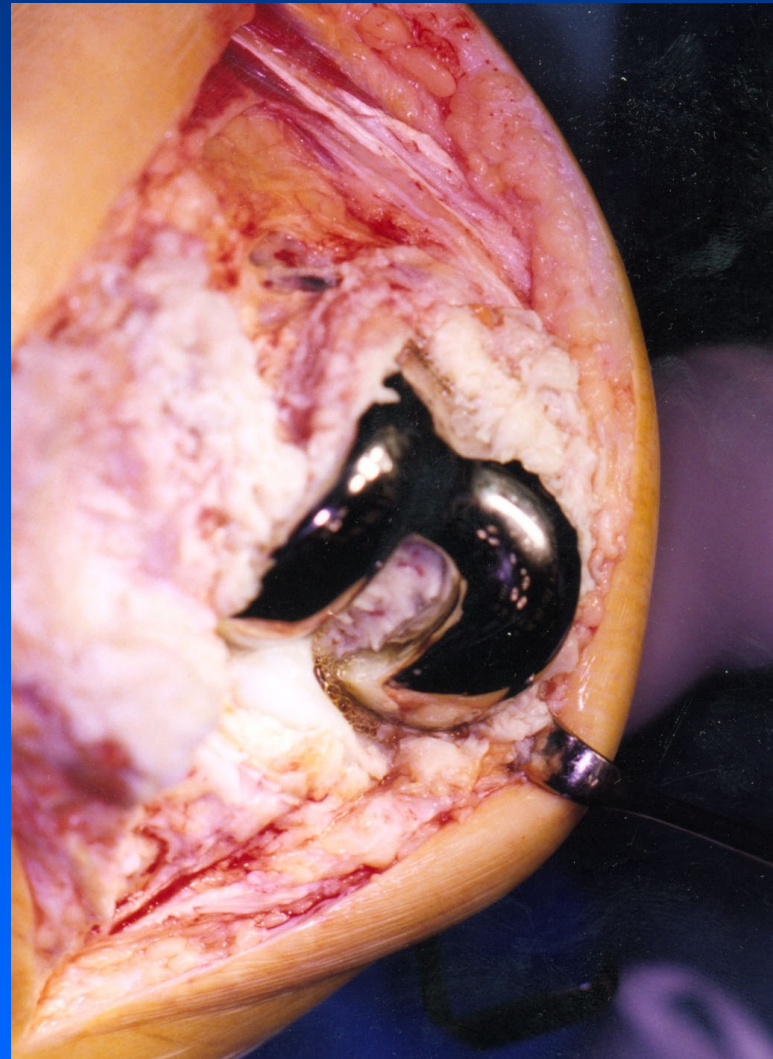
Periprotetická zlomenina

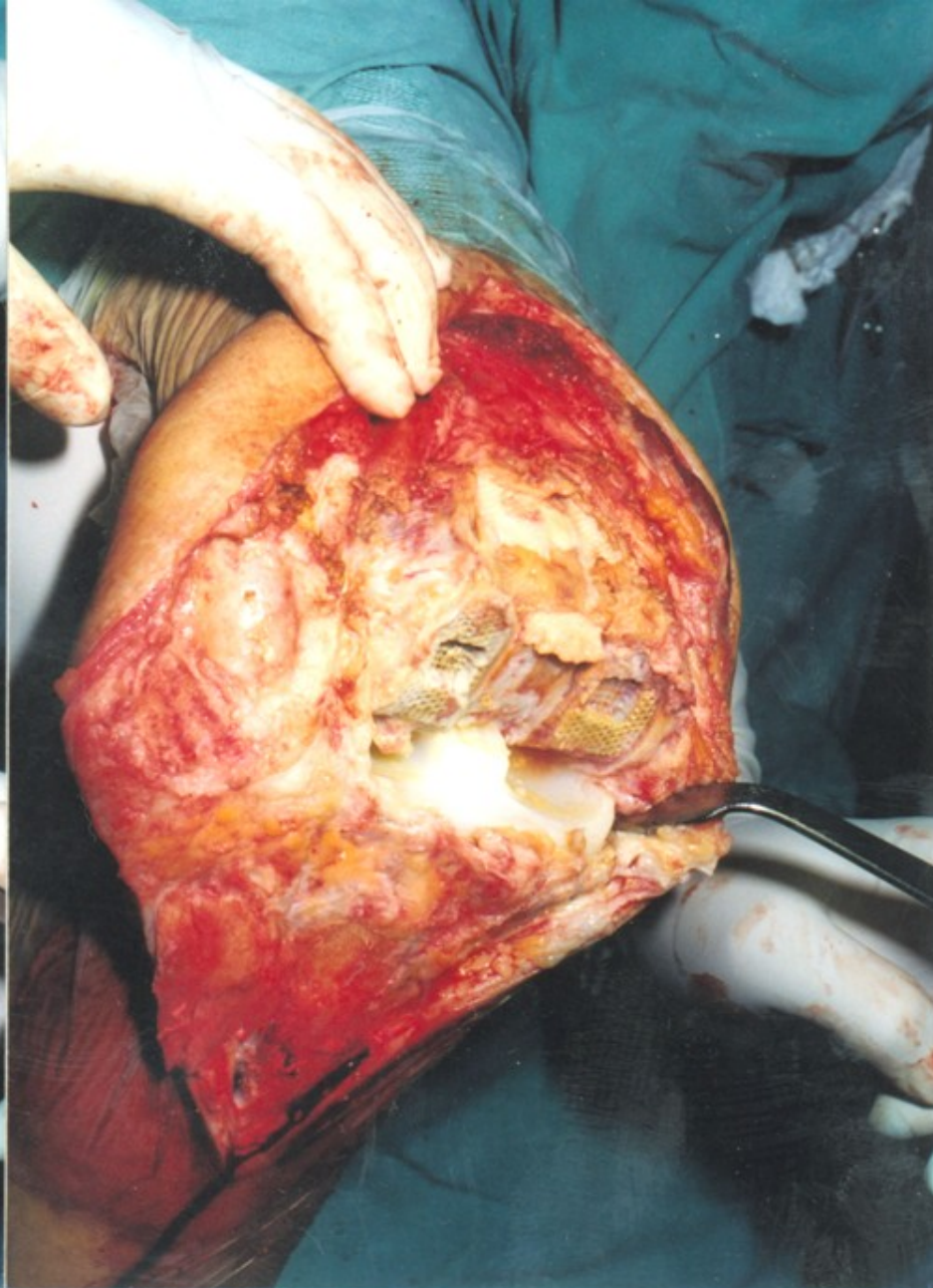
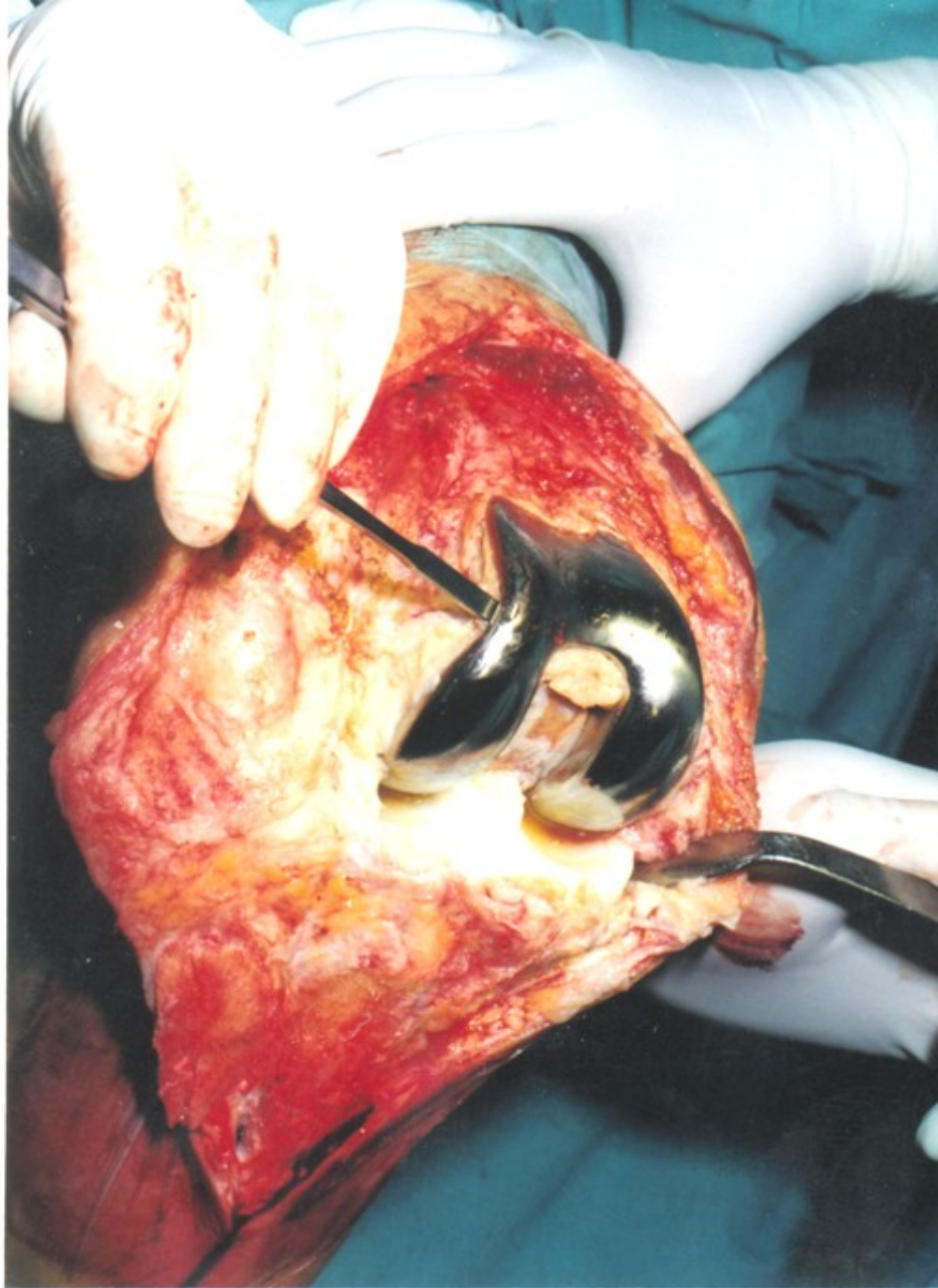
Bolesti kolem pately

Ztuhlost kolena

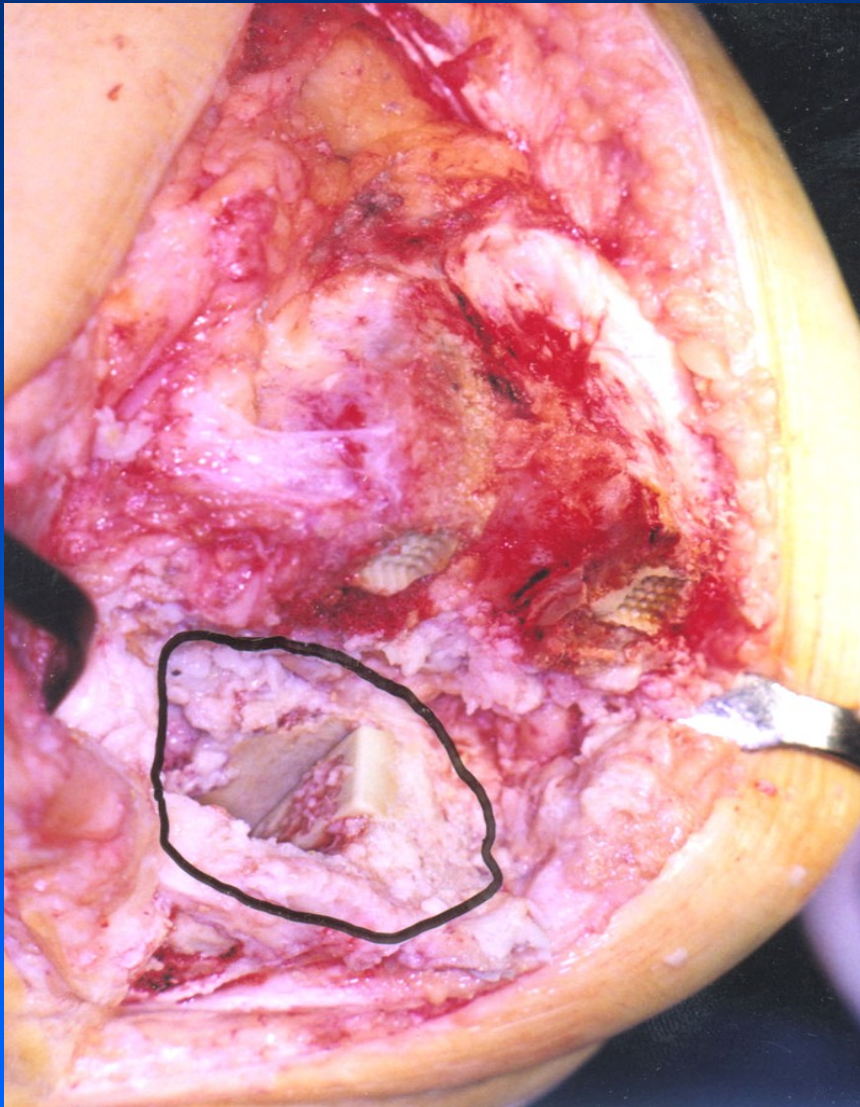
Aseptické uvolnění

- Otěr polyethylenu - polyetylenový granulom
- Rovnováha mezi tvorbou otěrových částic a jejich odstraňováním - fagocytující makrofágy - lymfatické uzliny - plíce
- Fokální osteolýza a rezorpce kosti

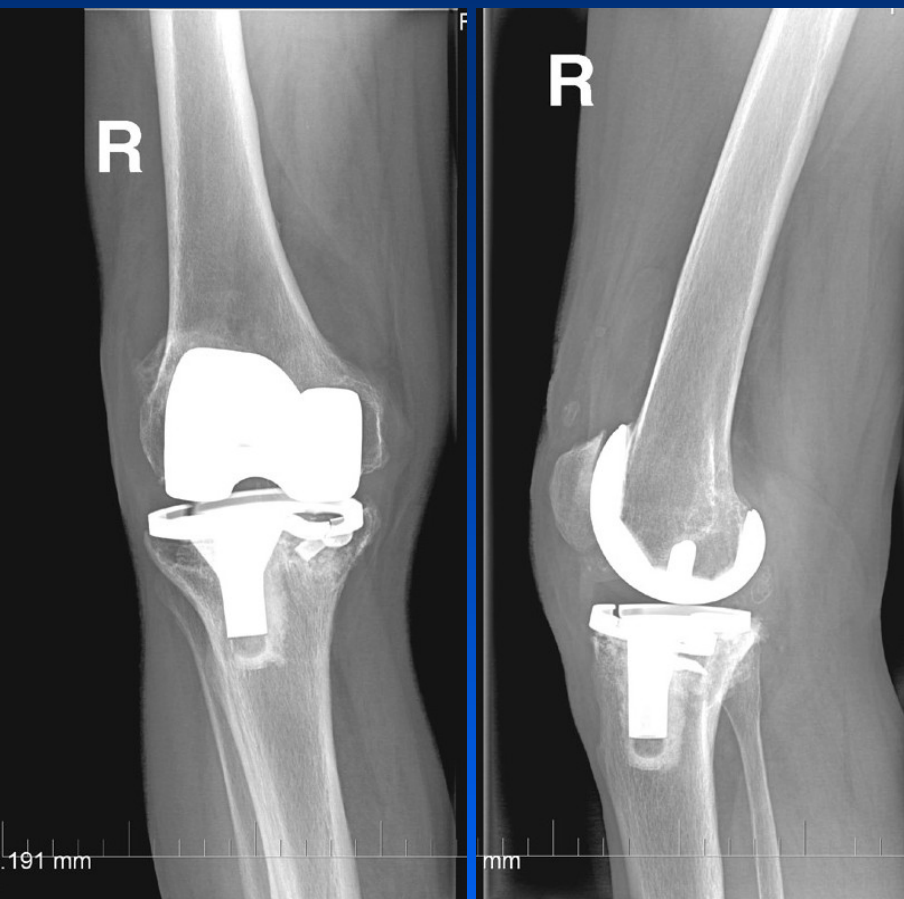

Aseptické uvolnění femorální komponenty

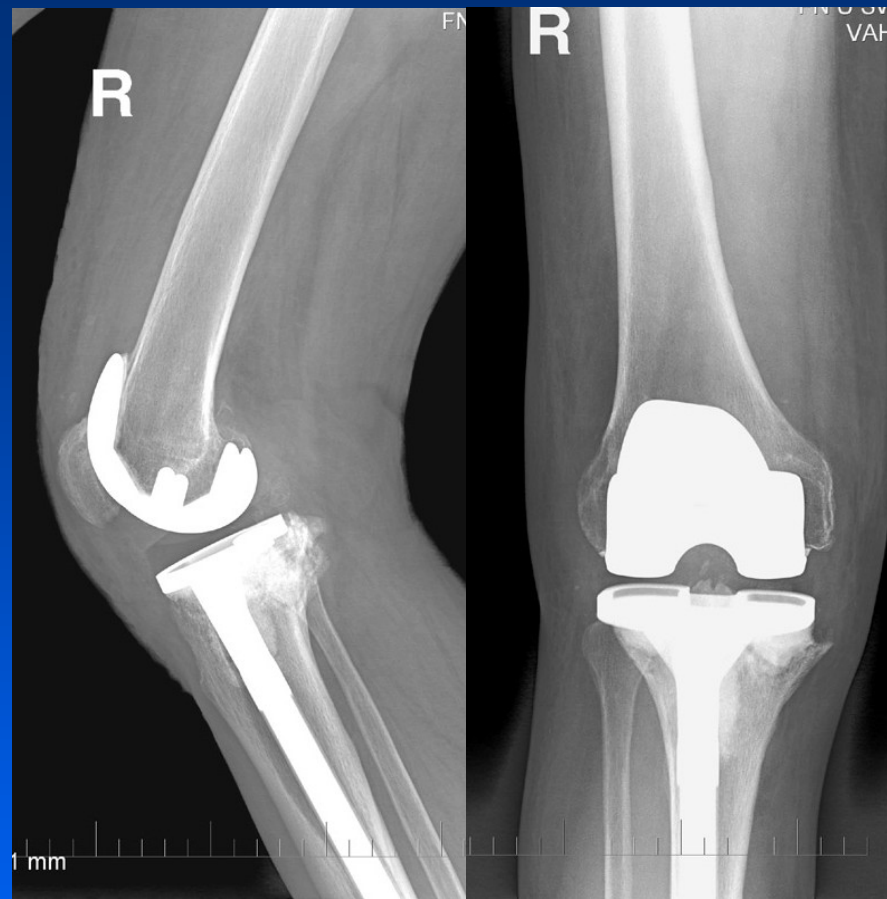

Defekt v laterálním kondylu tibie

2004

Aseptické uvolnění

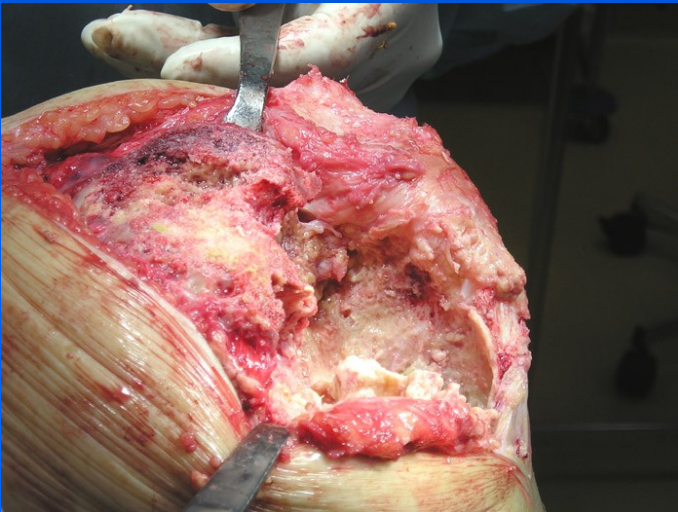

2005

Revizní náhrada

Revizní náhrada kolena

Klinické výsledky jsou horší než
u primárních náhrad
Menší rozsah pohybu
Omezená chůze
Vyšší výskyt infektu (11,4 %).

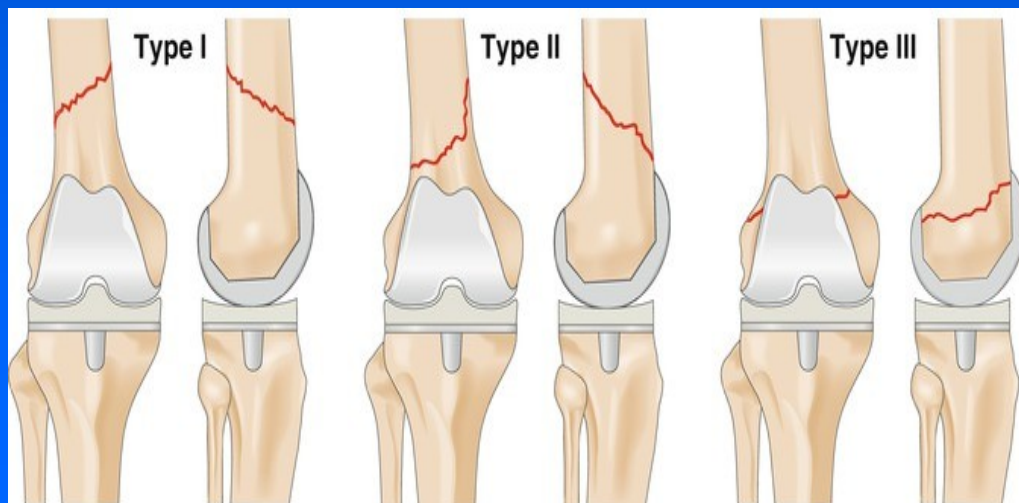
Prevence aseptického uvolnění

- Perfektní chirurgická technika
- Výběr implantátu, kvalita PE
- Správné osové postavení
- Správné napětí měkkých tkání
- PC navigace
- Pulzní laváž
- Pravidelné sledování

Periprotetická fraktura

- Dist. femur x prox. tibie x patella
- Starší pacienti, v horším klinickém stavu
- Osteoporosa, často dubiózní retence implantátu
- Vysoká morbidita a mortalita
- Vysoké riziko komplikací
- Technicky náročné operační výkony

Periprotetická fraktura femuru terapie

- Konzervativní – nedislokovaná fr. , retence implantátu;
špatný stav pacienta
- IM hřeb
- LCP dlaha, kondylární dlaha
- Replantace femorální komponenty

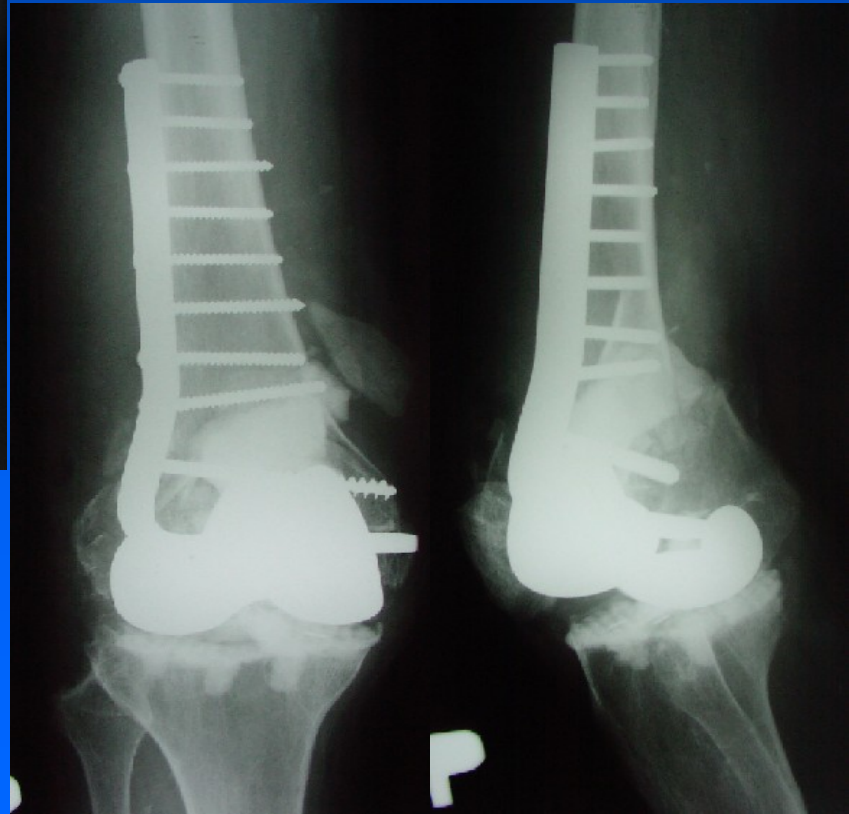
Peroprotetické zlomeniny

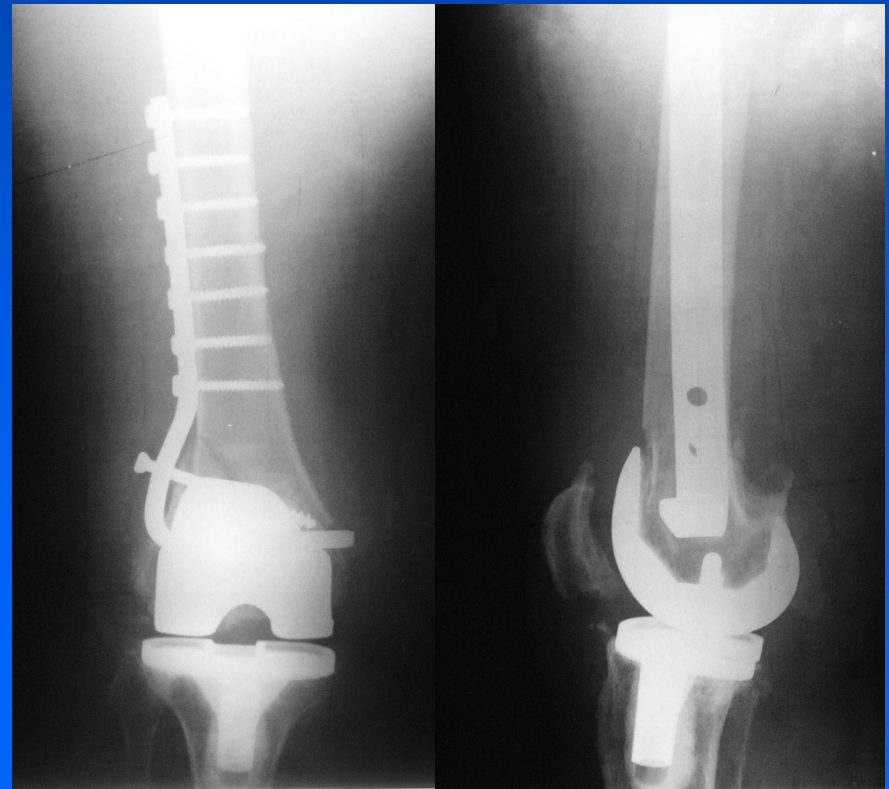
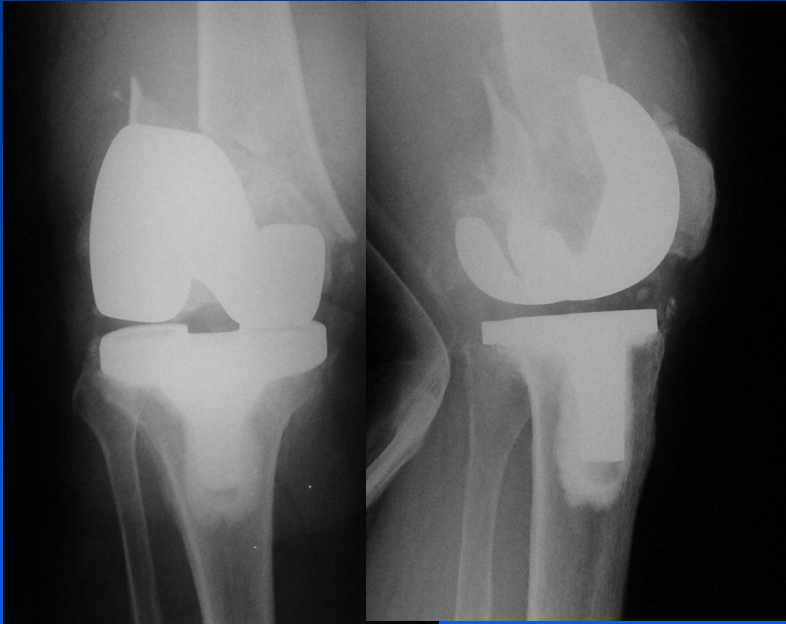
Periprotetické zlomeniny

Periprotetické zlomeminy

Periprotetické zlomeniny

Periprotetický infekce

- Periprotetické infekce (PJI) –
1-2% primo, 5-10% revizí
  - Časný – do 2 týdnů od výkonu
  - Pozdní hematogenní
- Diagnostika
  - Lokální stav kloubu:
bolest, otok, zarudnutí, píštěl
  - Celkové příznaky infekce
  - U chronických infekcí
radiolucenční lemy na RTG

Periprotetický infekce

Předoperační diagnostika

Sérum: PCR, D- dimery, prokalcitonin

Punktát: pozitivní bakteriální kultivace
molekulární diagnostika- PCR
leu, leukocytová esteráza,
alfa- defensin, % PMN
CRP, IL-6

3- fázová scintigrafie kostí

Scintigrafie značenými leukocyty

SPECT/CT

PET/CT s fluorodeoxyglukozou (FDG)

Ga- citrát

MRI vyšetření

Pooperační diagnostika:

Sonikace implantátu- biofilm, kultivace

Histologie

Periprotetické infekty

- Terapie
  - Do 2T od manifestace symptomů možný DIAR (debridement, ATB, implant retention)
  - Nad 2T od manifestace příznaků – revize, debridement, replantace
    - Jednodobá – horší výsledky
    - Dvoudobá – přes ATB spacer, po normalizaci CRP a leu možná revize a replantace
    - ATB suprese chronického infektu u pac ve špatném stavu.
- ATB terapie
  - Dle kultivace (punktát, perioperačně několik vzorků tkáně, ev. sonikace implantátu)
  - i.v. aplikace antibiotik min 2 týdny
  - Dále 6- 8 týdnů p.o.

Periprotetické infekty

RTG obraz
chronické PJI

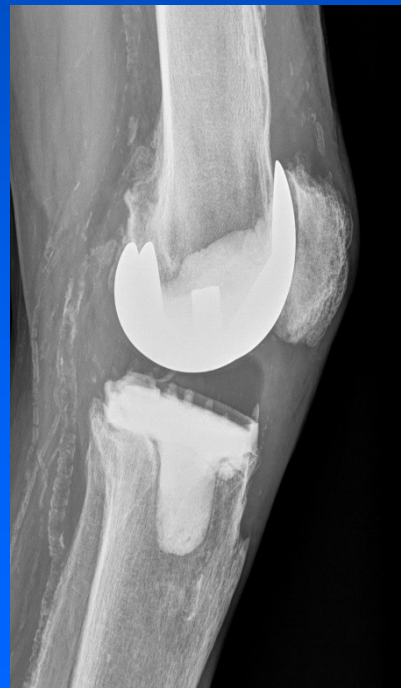

Periprotetické infekty

ATB spacer

Rigidní

Artikulační

Septické uvolnění TP kolena

Diagnostika co nejdříve

Postup jako po TEP kyčle:

Debridement, lavage

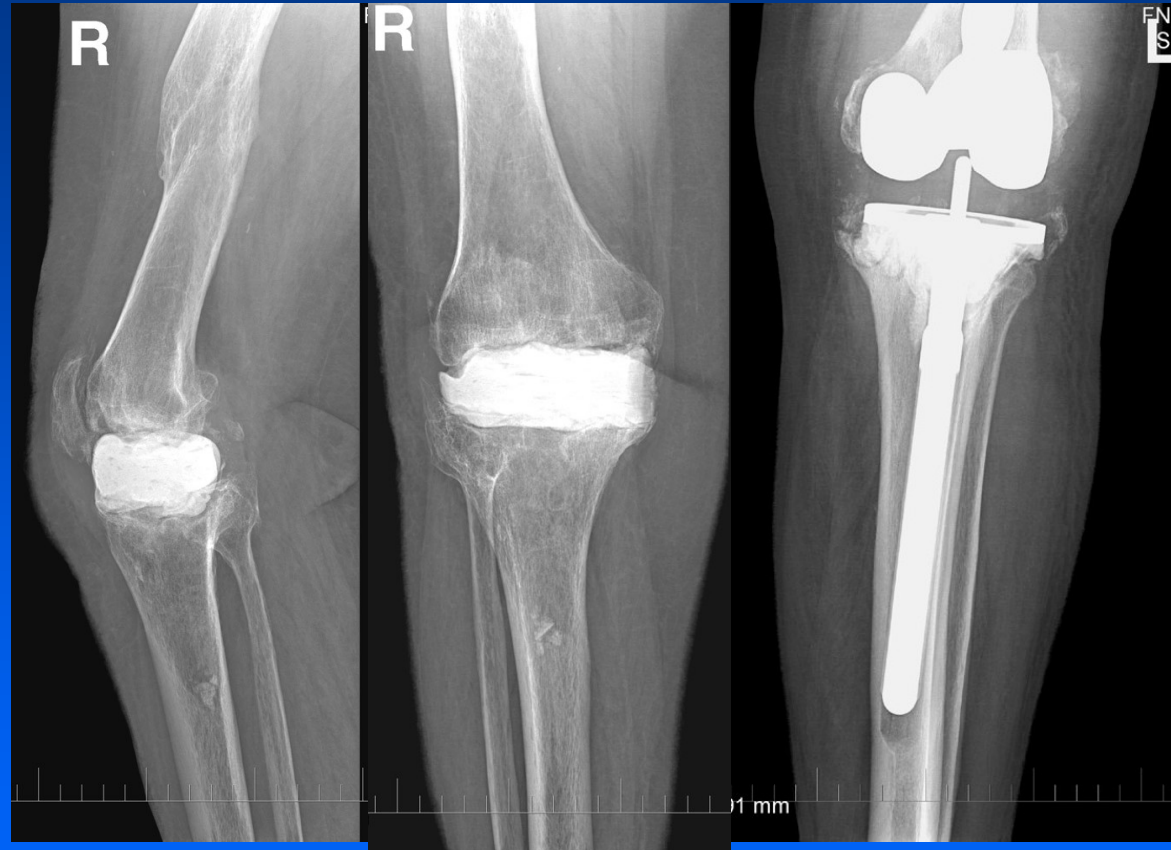
Extrakce, spacer

- artikulační

- neartikulační

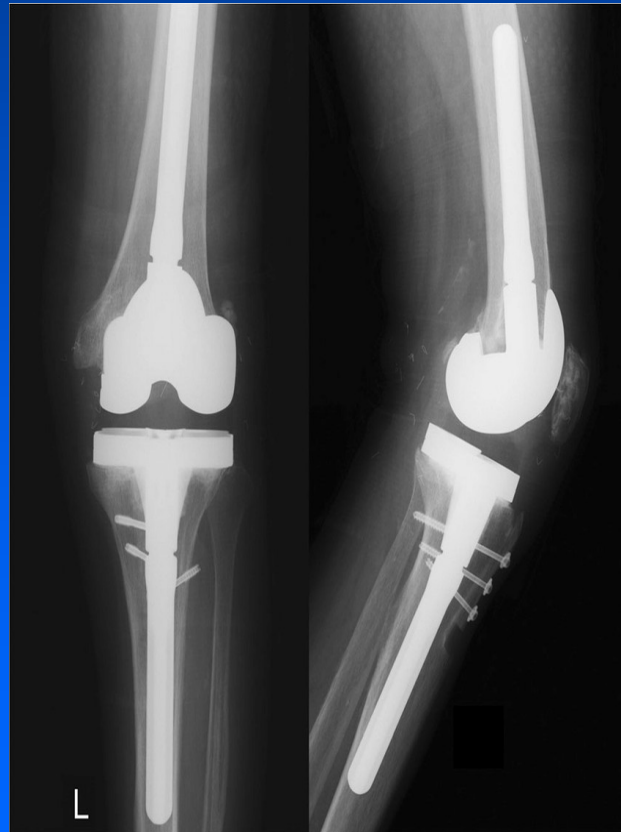
V druhé době reimplantace

Artrodéza

Periprotetické infekty

- Revize za definitivní protézu

Periprotetické infekty

Recidiva infektu, chronický infek

Jako ultimum refugium:

Artrodéza

Amputace vyjimečně

Artrodéza pomocí speciálního implantátu

Prevence septického uvolnění

Předoperační vyšetření
Asepsy na oper. sále
Peroperačně antibiotika
Správná operační technika
Léčba antibiotiky při všech
závažných infektech

Děkuji Vám za pozornost

